

Oversættelse til dansk af spørgeskemaet

‘Chronic disease’

24. september 2007

Claire Gudex

1	Introduktion	3
2	Forward oversættelse.....	4
3	Back oversættelse & Produktion af en revideret dansk version	26
4	Afprøvning af den danske version af spørgeskemaet 'Kronisk sygdom'	45
4.1	<i>Metode .....</i>	45
4.2	<i>Karakteristika af interviewpersonerne .....</i>	46
4.3	<i>Patienternes kommentarer på spørgeskemaet .....</i>	47
4.4	<i>Patienternes besvarelser på spørgsmålene.....</i>	56
4.5	<i>Forslag til ændringer i spørgeskemaet.....</i>	57
Anneks 1: Dansk version af spørgeskemaet 'Kronisk sygdom'		Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Anneks 2: Kodningsinstruktioner		Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

1 Introduktion

Som aftalt med Lea Aasberg fra Komiteen for Sundhedsoplysning, består opgaven af 3 faser:

A. Forward oversættelse

- To forward oversættelser til dansk, udført uafhængigt af hinanden af to personer med dansk som modersmål
- Sammenligning af de to oversættelser (og en tidligere oversatte danske version) og produktion af en midlertidig dansk version

B. Back oversættelse & Produktion af en revideret dansk version

- To back oversættelser fra dansk til engelsk, udført uafhængigt af hinanden af to personer med engelsk som modersmål
- Sammenligning af de to oversættelser og enighed om den engelske oversættelse
- Diskussion med de danske oversættere vedr. evt. ændringer
- Enighed om en revideret dansk version

C. Afprøvning af spørgeskemaet

- Afprøvning af den danske version blandt 8 mænd og kvinder med kronisk sygdom
- Enighed om en endelig dansk version

Efter aftale med Le Aasberg bliver følgende afsnit og deres kodningsinstruktioner oversat:

- General health (Q. 1): kun kodningsinstruktioner, da dette item kommer fra SF-36, og der allerede eksisterer en officiel dansk oversættelse
- Symptoms – numeric (Q. 1-4)
- Symptoms – visual (Q. 1-3)
- Physical activities (Q. 1-6)
- Coping with symptoms (Q. 1-6)
- Physical abilities (Q. 1-8): kun kodningsinstruktioner, da disse items er HAQ 8-item disability questionnaire, og der allerede eksisterer en officiel dansk oversættelse
- Confidence about doing things (Q. 1-6)
- Daily activities (Q. 1-4)
- Medical care – communication with physicians (Q. 1 a-c)
- Medical care visits (Q. 2-4)

Forfatteren vil gerne takke de fire oversættere for deres bidrag til oversættelsen af spørgeskemaet. Hun er også taknemmelig overfor de otte patienter, der deltog i interviewene og de sundhedsfaglige personale på Odense Universitets Hospital, der formidlede kontakt til patienterne.

2 Forward oversættelse

Spørgeskemaet på engelsk er blevet oversat til dansk af to personer med dansk som modersmål. Begge er uddannet korrespondenter med engelsk som hovedfag og har hhv. 11 og 17 års erfaring med oversættelser fra engelsk til dansk.

De to forward oversættelser er derefter blevet sammenlignet og eventuelle forskelle er drøftet i et møde mellem CG og de to oversættere. Noget af spørgeskemaet havde tidligere været oversat til dansk og dette er også blevet anvendt til sammenligning.

Man har sat fokus på at producere en dansk oversættelse skrevet på 'pænt' men relativt uformelt dansk. På trods af oversætternes anvendelse af 'du' er 'De' anvendt i den danske version, da mange patienter med kronisk sygdom formodes at være ældre mennesker. Man har også forsøgt at være konsekvent i spørgeskemaet, således at de engelske udtryk er oversat med den samme danske formulering igennem hele spørgeskemaet.

En midlertidig dansk version er blevet produceret, som den bedste oversættelse af den engelske tekst. Da man er usikker på hensigten bag nogle af de engelske/danske items er der dog flere valg, der ønskes bekræftet, før man går videre til næste fase (back oversættelsen).

Forward oversættelsen er blevet foretaget i perioden juni til august 2007.

Forward oversættelse: For hvert item vises der den oprindelige engelske tekst (OE), de to forward oversættelser (A & B) og den første midlertidige danske version (DV).

	TITLE
OE	Chronic disease
A	Kronisk sygdom
B	Kronisk sygdom
DV	Kronisk sygdom

General health: kodningsinstruktioner

OE	General health
A	Helbred i almindelighed
B	Helbred i almindelighed
DV	Alment helbred
OE	Score the number circled. If two consecutive numbers are circled, choose the higher number (worse health); if two non-consecutive numbers are circled, do not score. The score is the value of this single item only. A higher score indicates poorer health.
A	Angiv det tal, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det højeste tal (værre helbred); hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, skal der ikke angives en score. Scoren er kun værdien for dette spørgsmål. Jo højere scoren er, jo værre helbred.
B	Angiv det tal, hvormed der er sat ring, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det højeste tal (værre helbred); hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren er kun værdien for dette spørgsmål. Jo højere scoren er, jo værre helbred.
DV	Angiv det tal, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det højeste tal (værre helbred). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren er kun værdien for dette ene spørgsmål. Jo højere scoren er, jo værre helbred.

Notater vedr. oversættelsen:

- Selvom 'Helbred i almindelighed' er en korrekt oversættelse af 'General health', der vælges at bruge 'Alment helbred', som anvendes i SF-36 og er lidt simplere
- Mere uformelt og enkelt sprog vælges, således:
  - 'som der er sat ring om' i stedet for 'hvormed der er sat ring om'
  - 'angives ingen score' i stedet for 'skal der ikke angives en score'
  - Disse samme valg anvendes også i de efterfølgende kodningsinstruktioner.

OE	Symptoms (numeric, Q. 1-4)
A	Symptomer
B	Symptomer
DV	Symptomer
	How much time during the past month...
A	Hvor meget tid i løbet af den seneste måned...
B	Hvor ofte i løbet af den seneste måned...
DV	Hvor meget af tiden i løbet af den seneste måned...
OE	Were you discouraged by your health problems?
A	Har du været nedtrykt over dine helbredsproblemer?
B	Har du været nedtrykt over dine helbredsproblemer?
DV1	Har du været nedtrykt over dine helbredsproblemer?
OE	Were you fearful about your future health?
A	Har du været ængstelig for dit fremtidige helbred?
B	Har du været ængstelig for dit fremtidige helbred?
DV2	Har du været ængstelig for dit fremtidige helbred?
OE	Was your health a worry in your life?
A	Har du været bekymret for dit helbred?
B	Har du været bekymret for dit helbred?
DV3	Har du været bekymret for dit helbred?
OE	Were you frustrated by your health problems?
A	Har du været frustreret over dine helbredsproblemer?
B	Har du været frustreret over dine helbredsproblemer?
DV4	Har du været frustreret over dine helbredsproblemer?
OE	0 None, 1 A little of the time, 2 Some of the time, 3 A good bit of the time, 4 Most of the time, 5 All of the time
A	0 Ikke på noget tidspunkt, 1 En lille del af tiden, 2 Noget af tiden, 3 En god del af tiden, 4 For det meste, 5 Hele tiden
B	0 På intet tidspunkt, 1 Sjældent, 2 Engang i mellem, 3 Ofte, 4 Det meste af tiden, 5 Hele tiden
DV	0 På intet tidspunkt, 1 Lidt af tiden, 2 Noget af tiden, 3 En hel del af tiden, 4 Det meste af tiden, 5 Hele tiden

Kodningsinstruktioner:

OE	Score each item as the number circled. If two consecutive numbers are circled, score the higher (more distress) number. If the numbers are not consecutive, do not score the item. The scale score is the mean of the four items. If more than 1 item missing, set the value of the scale to missing. Scores range from 0-5; a higher score indicates more distress about health.
A	For hvert delement angives den værdi, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det højeste tal (større bekymring). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, skal der ikke angives en score. Scoren for skalaen er gennemsnittet af værdien af de fire delementer. Hvis mere end et delement mangler besvarelse, sættes værdien af skalaen til manglende. Scorer går fra 0 til 5, hvor højere score angiver større bekymring omkring helbred.
B	For hver del angives den værdi, hvorom der er sat ring, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det højeste tal (større bekymring). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren er gennemsnittet af værdien af de fire punkter. Hvis mere end et punkt mangler at blive besvaret, sættes værdien af skalaen til manglende. Scorer går fra 0 til 5, hvor højere score angiver større bekymring omkring helbred.
DV	For hvert delement angives den værdi, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det højeste tal (større bekymring). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren for skalaen er gennemsnittet af de fire delementer. Hvis mere end et delement mangler besvarelse, sættes værdien af skalaen til manglende. Scorer går fra 0 til 5, hvor højere score angiver større bekymring omkring helbred.

Notater vedr. oversættelsen:

- Det menes at 'How much time...' ikke betyder 'Hvor meget tid (i minutter)', men 'Hvor meget af tiden' (How much of the time), som passer godt til svarmulighederne. 'Hvor ofte' henviser til hvor mange gange.
- *Sammenligning med den tidligere danske oversættelse:* 'nedtrykt' er mere passende end 'tabt modet' i forbindelse med 'discouraged by health problems'; 'ængstelig' synes mere passende end 'bange' i forbindelse med helbredsproblemer; 'frustreret over' retter sig mere mod helbredsproblemerne end 'frustreret på grund af'.
- Vedr. svarmulighederne blev oversætterne først enige om 'På intet tidspunkt, En lille del af tiden, Noget af tiden, En god del af tiden, Det meste af tiden, Hele tiden'. Men da de samme engelske svarmuligheder anvendes i SF-36, vælges de danske SF-36 oversættelse dvs.: På intet tidspunkt, Lidt af tiden, Noget af tiden, En hel del af tiden, Det meste af tiden, Hele tiden' i stedet for. 'En hel del af tiden' er også tættere på 'A good bit of the time' end 'En god del af tiden'.
- Kodningsinstrukser:
  - orrdet 'delement' anvendes for 'item', da det sidste ikke er i almindelig brug i det danske sprog endnu
  - 'af værdien' menes ikke nødvendigt i 'Scoren for skalaen er gennemsnittet af værdien af de fire delementer'
  - Mere enkelt sprog vælges samt konsekvent passiv form, således 'mangler besvarelse' anvendes i stedet for 'mangler at blive besvaret'
  - Disse samme valg anvendes også i de efterfølgende kodningsinstruktioner.

Symptoms – visual (Q. 1-3)	
OE	We are interested in learning whether or not you are affected by fatigue. Please <i>circle</i> the <i>number</i> below that describes your fatigue in the past 2 weeks :
A	Vi vil gerne vide om du er eller ikke er påvirket af afkræftelse. Sæt venligst ring om det tal nedenfor, som beskriver din afkræftelse de seneste to uger: 0 Ingen udmattelse, 10 Alvorlig udmattelse
B	Vi vil gerne vide i hvilken udstrækning, du har lidt af udmattelse. Sæt ring om det tal nedenfor, der beskriver din træthed indenfor de seneste to uger: 0 Ingen udmattelse, 10 Alvorlig udmattelse
DV1	Vi vil gerne vide i hvilken udstrækning, du har følt dig træt. Sæt ring om det tal nedenfor, der beskriver din træthed indenfor de seneste to uger : 0 Ingen træthed, 10 Alvorlig træthed
OE	We are interested in learning whether or not you are affected by shortness of breath. Please <i>circle</i> the <i>number</i> below that describes your shortness of breath in the past 2 weeks :
A	Vi vil gerne vide om du er eller ikke er påvirket af stakåndethed. Sæt venligst ring om det tal nedenfor, som beskriver din stakåndethed de seneste to uger: 0 Ingen stakåndethed, 10 Alvorlig stakåndethed
B	Vi vil gerne vide i hvilken udstrækning, du har lidt af åndenød. Sæt ring om det tal, der beskriver din åndenød indenfor de seneste to uger: 0 Ingen åndenød, 10 Alvorlig åndenød
DV2	Vi vil gerne vide i hvilken udstrækning, du har følt dig stakåndet. Sæt ring om det tal, der beskriver din stakåndethed indenfor de seneste 2 uger : 0 Ingen stakåndethed, 10 Svær stakåndethed
OE	We are interested in learning whether or not you are affected by pain. Please <i>circle</i> the <i>number</i> below that describes your pain in the past 2 weeks :
A	Vi vil gerne vide om du er eller ikke er påvirket af smerter. Sæt venligst ring om det tal nedenfor, som beskriver din smerteoplevelse de seneste to uger: 0 Ingen smerter, 10 Alvorlige smerter (årsagen til smerter dog kan med de andre)
B	Vi vil gerne vide i hvilken udstrækning, du har lidt af smerter. Sæt ring om det tal, der beskriver dine smerter indenfor de seneste to uger 0 Ingen smerter, 10 Stærke smerter
DV3	Vi vil gerne vide i hvilken udstrækning, du har oplevet smerter. Sæt ring om det tal, der beskriver dine smerter indenfor de seneste 2 uger 0 Ingen smerter, 10 Stærke smerter

Kodningsinstruktioner:

OE	The score is the number circled or histogram marked. Scores range from 0 to 10, with a higher score indicating more fatigue, shortness of breath or pain. If two consecutive numbers are circled, score the higher (worse symptom) number, if two non-consecutive numbers are circled, do not score.
A	Scoren er den værdi, der er sat ring om, eller den figur, som er afmærket. Scorer går fra 0 til 10, hvor højere score angiver større afkræftelse, sværere stakåndethed eller større smerter. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det højeste tal (værre helbred), hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, skal der ikke angives en score.
B	Scoren er den værdi, hvorom der er sat ring, eller den figur, som er afmærket. Scorer går fra 0 til 10, hvor højere score angiver sværere afkræftelse, sværere stakåndethed eller stærkere smerter. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det højeste tal (værre helbred), hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal angives ingen score.
DV	Scoren er den værdi, der er sat ring om, eller den figur, som er afmærket. Scorer går fra 0 til 10, hvor højere score angiver større træthed, sværere stakåndethed eller stærkere smerter. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det højeste tal (værre helbred). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score.

Notater vedr. oversættelsen:

- Det engelske tekst synes ikke at passe særlig godt til svarmulighederne (man vil ikke vide om besvareren er påvirket eller ej, men hvor meget besvareren er påvirket). Da en anden formulering også lyder bedre på dansk, så anvendes 'Vi vil gerne vide i hvilken udstrækning ...' (We would like to know to what extent....)
- Der var store drøftelser omkring oversættelsen af 'affected by', da 'påvirket af træthed' synes at lyde mærkeligt, og 'lider af træthed' (suffer from) er stærkere end 'affected by'. Til sidst vælges 'har du følt dig træt/stakåndet' samt 'har du oplevet smerter', som er almindeligt danske vendinger.
- Enighed om at 'during the past (time)' oversættes som 'i løbet af de seneste..', mens 'in the past (time)' oversættes som 'indenfor de seneste...'
- Det var svært at oversætte 'fatigue'. Især i betragtning af spørgeskemaets amerikanske oprindelse, kan 'fatigue' betyde almindelig 'træthed' (tiredness), et ord som er typisk anvendt i helbredsspørgeskema (f.eks. EORTC QLQ-C30, 15D) og et symptom, der er oplevet af alle. Men for en patientgruppe med kroniske sygdomme, der kan forårsage noget stærkere end træthed, kan 'fatigue' også oversættes som 'udmattelse' (som f.eks. anvendes i forbindelse med Chronic Fatigue Syndrome). Ordet 'afkræftelse' synes for stærk for 'fatigue', da en grad fysisk forværring er underforstået. Spørgsmålet er, om 'fatigue' skal oversættes som et symptom (træthed), der opleves af de fleste i hverdagen, men kan afhjælpes ved at tage sig en lur, eller som et mere alvorligt symptom, der mere ofte opleves af syge mennesker (udmattelse). Der vælges 'træthed' her, dels fordi dette er anvendt senere i spørgeskemaet, og også for at gøre spørgeskemaet passende til en bredere del af befolkningen og flere forskellige sygdomme. Dette valg blev senere bekræftet efter konsultation med Komiteen for Sundhedsoplysning.

- Drøftelser omkring oversættelsen af 'shortness of breath': den mest direkte oversættelse er 'stakåndethed', som også er i almindelig brug, dvs. at man bliver hurtigt forpustet, når man går osv. 'Åndenød' (besvær med at trække vejret) menes at være stærkere f.eks. i forbindelse med et akut astma anfald; ordet er dog anvendt for dyspnoea (shortness of breath) i den danske version af MRC Dyspnoea Scale og for 'shortness of breath' i EORTC QLQ-C30. Dette valg blev senere bekræftet efter konsultation med Komiteen for Sundhedsoplysning.
- 'Severe' oversættes med flere ord, på trods af et ønske at præsentere ens skalaer for de tre symptom items. På dansk menes 'alvorlig' at passe bedst til 'træthed', 'svær' til 'stakåndethed/åndenød', og 'stærke' til 'smerter'.

OE	Physical activities (Q. 1-6)
A	Fysiske aktiviteter
B	Fysiske aktiviteter
DV	Fysiske aktiviteter
OE	During the past week , even if it was not a typical week for you, how much total time (<i>for the entire week</i>) did you spend on each of the following? (<i>Please circle one number for each question.</i>)
A	I den seneste uge, også selvom det ikke har været en typisk uge for dig, hvor meget tid har du alt i alt (gældende for hele ugen) brugt på hver af nedenstående? (Sæt venligst ring om et tal for hvert spørgsmål)
B	I løbet af den seneste uge, selvom det ikke har været en typisk uge for dig, hvor ofte foretog du dig et af følgende? (Sæt ring om et tal for hvert spørgsmål):
DV	I løbet af den seneste uge , også selvom det ikke har været en typisk uge for dig, hvor meget tid har du alt i alt (gældende for hele ugen) brugt på hver af følgende? (<i>Sæt ring om et tal for hvert spørgsmål</i>)
OE	Stretching or strengthening exercises (range of motion, using weights etc.)
A	Stræk- eller styrkeøvelser (smidighed, øvelser med vægte, etc.)
B	Udstrækning eller styrkeøvelser (motionsform, vægte etc.)
DV1	Stræk- eller styrkeøvelser (smidighed, øvelser med vægte, etc.)
OE	Walk for exercise
A	Motionsgang
B	Gang
DV2	Motionsgang
OE	Swimming or aquatic exercise
A	Svømning eller motion i vand
B	Svømning eller anden form for motion i vand
DV3	Svømning eller andre former for øvelser i vand
OE	Bicycling (including stationary exercise bikes)
A	Cykling (inkl. brug af motionscykel)
B	Cykling (inkl. Motionscykel)
DV4	Cykling (inkl. Motionscykel)
OE	Other aerobic exercise equipment (Stairmaster, rowing, skiing machine etc.)
A	Andet udstyr til aerobic øvelser (stairmaster, romaskine, skimaskine, etc.)
B	Andet aerobic udstyr (step-, ro eller ski-maskine etc.)
DV5	Andet aerobic udstyr (step-, ro- eller ski-maskine etc.)

OE	Other aerobic exercise: Specify_____
A	Andre aerobic øvelser: Angiv hvilke_____
B	Andre aerobic øvelser: Angiv hvilke_____
DV6	Andre aerobic øvelser: Angiv hvilke_____
OE	0 None, 1 Less than 30 min/week, 2 30-60 min/week, 3 1-3 hrs per week, 4 More than 3 hrs/wk
A	0 Ikke brugt tid, 1 Mindre end 30 min. pr. uge, 2 Mellem 30 og 60 min. pr. uge, 3 Mellem 1 og 3 timer pr. uge, 4 Mere end 3 timer pr. uge
B	0 Aldrig, 1 Mindre end 30 min ugentlig, 2 30-60 min ugentlig, 3 1-3 timer ugentlig, 4 Mere end 3 timer ugentlig
DV	0 Ingen tid, 1 Mindre end 30 min. pr. uge, 2 30-60 min. pr. uge, 3 1-3 timer pr. uge, 4 Mere end 3 timer pr. uge

Kodningsinstruktioner:

OE	Code each item as the number circled, then convert as follows. If two consecutive numbers are circled, code the lower number (less exercise). If two non-consecutive numbers are circled, do not score the item. For 'Other aerobic', try to fit the type of exercise into the existing aerobic categories (i.e. treadmill as 'other aerobic equipment'), otherwise leave as 'other aerobic' (i.e. 'dancing'). However, if it is exercise that is not aerobic, such as yoga or weight training, do not score as aerobic. Yoga, weight training, tai chi, etc., should be scored as 'stretching or strengthening'. Each category is converted to the number of minutes below. Time spent in stretching or strengthening is the value for item 1. Time spent in aerobic exercise is the sum of the values for items 2 through 6.
A	Kod hvert delelement med det tal, som der er sat ring om, og konvertér som følger. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det laveste tal (mindre træning). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, skal der ikke angives en score for dette delelement. Under "andre aerobic øvelser", prøv da at indplacere dette under de eksisterende aerobic kategorier (fx ... løbebånd som "andet udstyr til aerobic øvelser", ellers lad det stå under " andre aerobic øvelser" (fx dans). Men hvis det er en aktivitet, som ikke hører under aerobic øvelser, såsom yoga eller træning med vægte, skal dette ikke scores som aerobic. Yoga, træning med vægte, tai chi osv. skal scores under "stræk- og styrkeøvelser". Hver kategori konverteres til antal minutter angivet nedenfor. Tid der er brugt til stræk- og styrkeøvelser er værdien for del 1. Tiden der er brugt på aerobic øvelser, er summen af værdierne for del 2 til og med del 6.
B	Overfør for hvert punkt det tal, hvorom der er sat ring, på følgende måde. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det laveste tal (mindre træning). hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score for dette punkt. For "andre aerobic øvelser", forsøges disse indplaceret under de eksisterende aerobic kategorier (fx ... løbebånd som 'andet udstyr til aerobic øvelser', ellers lad det stå under "andre aerobic øvelser" (fx dans). Men hvis det er en øvelse, som ikke hører under aerobic øvelser, såsom Yoga eller træning med vægte, skal dette ikke scores som aerobic. Yoga, træning med vægte, tai chi osv. skal scores under "stræk- og styrkeøvelser". Hver kategori omregnes til det antal minutter, som er angivet nedenfor. Tid som er brugt til stræk- og styrkeøvelser er værdien for punkt 1. Tid som er brugt på aerobic øvelser, er summen af værdierne for punkt 2 til og med punkt 6.

DV	<p>Angiv for hvert delement det tal, som der er sat ring om, og konvertér på følgende måde. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det laveste tal (mindre træning). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score for dette delement. Under 'andre aerobic øvelser', prøv da at indplacere disse under de eksisterende aerobic kategorier (fx ... løbebånd som 'andet aerobic udstyr', ellers lad det stå under 'andre aerobic øvelser' (fx dans). Men hvis det er en øvelse, som ikke hører under aerobic øvelser, såsom yoga eller træning med vægte, skal dette ikke scores som aerobic. Yoga, træning med vægte, tai chi osv. skal scores under 'stræk- eller styrkeøvelser'.</p> <p>Hver kategori omregnes til det antal minutter, som er angivet nedenfor. Tiden anvendt på stræk- eller styrkeøvelser er værdien for delement 1. Tiden anvendt på aerobic øvelser er summen af værdierne for delement 2 til og med delement 6.</p>				
	Ingen	Mindre end 30 min. pr. uge	Mellem 30-60 min. pr. uge	Mellem 1 og 3 timer pr. uge	Mere end 3 timer pr. uge
	0	15	45	120	180

Notater vedr. oversættelsen:

- Her betyder 'How much time...' den tid i minutter man har brugt; derfor vælges 'Hvor meget tid'.
- Anvendelse af 'også' (også selvom...) giver ekstra opmærksomhed
- 'Venligst' anvendes ikke, da oversættelsen af 'please' ikke er sædvanligt på dansk
- Mere enkelt sprog vælges, således 'hver af følgende' i stedet for 'hver af nedenstående'; dette anvendes konsekvent i efterfølgende kodningsinstruktioner
- 'Smidighed' (suppleness, liveness) menes tættere på 'range of motion' end 'motionsform'
- Usikkerhed omkring oversættelsen af 'walking for exercise': 'gang' (walking, gait) synes for generelt ord (at gå fra A til B); 'gåture' tages ikke nødvendigvis for motion; 'motionsgang' er et mere moderne ord, som måske ikke forstås af alle, dog er anvendelsen af forskellige former for motionsgang (f.eks. stavgang) steget. 'Motionsgang' vælges, men skal tjekkes når back oversættelsen udføres.
- 'andre former for øvelser i vand': inkluderer blødere former for øvelser end 'motion' (f.eks. sekvenssvømning, aerobic i vand)
- 'Stepmaskine' menes at være et mere anvendt ord i Danmark end 'Stairmaster'; vælges at beholde bindestregen i 'ski-maskine' for at gøre det mere overskuelig for læseren.
- Mere enkelt sprog vælges, således 'pr. uge' i stedet for 'ugentlig'
- 'osv.' fortrækkes over 'etc.'
- Kodningsinstrukser
  - 'Angiv' anvendes i stedet for 'code' for at være konsekvent med andre steder i spørgeskemaet

OE	Coping with symptoms (Q. 1-6)
A	Håndtering af symptomer
B	Hvordan lever du med dine smerter
DV	Hvordan lever du med dine symptomer
OE	When you are feeling down in the dumps, feeling pain or having other unpleasant symptoms, how often do you (<i>Please circle one number for each question</i>):
A	Når du føler dig nedtrykt, har smerter eller har andre ubehagelige symptomer, hvor ofte gør du nedenstående (Sæt venligst ring om et tal for hvert spørgsmål.)
B	Når du føler dig modløs, føler smerter eller oplever andre ubehagelige symptomer, hvor ofte (sæt ring om et tal for hvert spørgsmål)
DV	Når du føler dig nedtrykt, føler smerter eller oplever ubehagelige symptomer, hvor ofte gør du følgende (<i>Sæt ring om ét tal for hvert spørgsmål</i>)
OE	Try to feel distant from the discomfort and pretend that it is not part of your body
A	Prøver at lægge afstand til ubehaget og lader som om at det ikke er en del af mig
B	Forsøger du at distancere dig fra ubehaget og lader som om det ikke er en del af din krop
DV1	Prøver at lægge afstand til ubehaget og lader som om at det ikke er en del af din krop
OE	Don't think of it as discomfort but as some other sensation, like a warm, numb feeling
A	Tænker på det, ikke som ubehag, men som om det var en anden sansning, som en varm følelsesløs fornemmelse
B	Tænker du ikke på det som et ubehag, men som en varm følelsesløs fornemmelse
DV2	Tænker ikke på det som ubehag, men som en anden følelse, for eksempel en varm følelsesløs fornemmelse
OE	Play mental games or sing songs to keep your mind off the discomfort
A	Laver hjernegymnastik eller synger sange for at fjerne tanker fra ubehaget
B	Udfører du hjernegymnastik eller synger sange for at få dine tanker væk fra ubehaget
DV3	Laver hjernegymnastik eller synger sange for at få dine tanker væk fra ubehaget
OE	Practice progressive muscle relaxation
A	Udfører avanceret muskelafslapning
B	Udføre du avanceret muskelafslapning
DV4	Udfører muskelafslapning
OE	Practice visualization or guided imagery, such as picturing yourself somewhere else
A	Bruger visualisering eller guided imagery, såsom at forestille dig at du er et andet sted
B	Visualisere eller forestiller dig, at du er et andet sted
DV5	Bruger visualisering eller forestiller dig, at du for eksempel er et andet sted
OE	Talk to yourself in positive ways
A	Taler til dig selv på en positiv måde
B	Taler til dig selv på en positiv måde
DV6	Taler til dig selv på en positiv måde
OE	0 Never, 1 Almost never, 2 Sometimes, 3 Fairly often, 4 Very often, 5 Always
A	0 Aldrig, 1 Næsten aldrig, 2 Nogle gange, 3 Forholdsvis ofte, 4 Meget ofte, 5 Altid
B	0 Aldrig, 1 Næsten aldrig, 2 Ind imellem, 3 Ret ofte, 4 Meget ofte, 5 Altid
DV	0 Aldrig, 1 Næsten aldrig, 2 Af og til, 3 Temmelig ofte, 4 Meget ofte, 5 Altid

Kodningsinstruktioner:

OE	Score the number circled for each item. If more than one consecutive number is circled, score as the lower number (less coping). If the numbers are not consecutive, do not score the item. The scale score is the mean of the six items. If more than two items are missing answers, set the value of the score for this scale to missing. Scores range from 0 to 5, with a higher score indicating more practice of these techniques.
A	For hvert delement angives den værdi, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det laveste tal (dårligere håndtering). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, skal der ikke angives en score. Scoren er gennemsnittet af værdien af de seks delementer. Hvis mere end to delementer mangler besvarelse, sættes værdien af skalaen til manglende. Scorer går fra 0 til 5, hvor højere score angiver større anvendelse af disse teknikker.
B	For hvert punkt angives den værdi, hvorom der er sat ring, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det laveste tal (dårligere håndtering). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren er gennemsnittet af værdien af de seks punkter. Hvis mere end to dele mangler at blive besvaret, sættes værdien af skalaen til manglende. Scorer går fra 0 til 5, hvor højere score angiver større anvendelse af disse teknikker.
DV	For hvert delement angives den værdi, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det laveste tal (dårligere håndtering). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren er gennemsnittet af de seks delementer. Hvis mere end to delementer mangler besvarelse, sættes værdien af skalaen til manglende. Scorer går fra 0 til 5, hvor højere score angiver større anvendelse af disse teknikker.

Notater vedr. oversættelsen:

- Titlen 'Hvordan lever du med dine symptomer' er ret generel og hentyder til personen selv, mens 'Håndtering af symptomer' kunne inkludere indsats fra sundhedspersonale.
- 'Nedtrykt' menes tættest på 'down in the dumps, blue, sad' og er ofte anvendt i spørgeskema (modløs = discouraged, disheartened)
- Følgende vælges: 'føler smerter' (feel pain) og 'oplever ubehagelige..' (having unpleasant...) dels for at komme tættere på det engelske, men også for at understrege, at der er tale om en konkret situation med smerter/ubehag osv.
- Mere uformelt sprog vælges, så 'prøver at lægge afstand til' i stedet for 'forsøger at distancere dig fra'
- Det var svært for oversætterne at forstå 'other sensation like a warm, numb feeling' i forbindelse med smerter, men det hjalp, da man valgte at anvende 'følelse' for 'sensation' i stedet for 'sansning', og 'for eksempel' i stedet for 'som' (da det menes at 'like' her betyder 'for example' og ikke 'that is').
- Mere uformelt sprog vælges, således 'laver' i stedet for 'udfører', og 'at få dine tanker væk fra' i stedet for 'at fjerne tankerne fra'; 'Bruger visualisering' i stedet for 'Visualisere'
- Efter forslag fra Komiteen for Sundhedoplysning fjernes ordet 'avanceret' fra 'avanceret muskelafslapning', da dette synes ikke at være relevant for den måde, man arbejder på med muskelafslapning/afspænding på sundhedskurset.
- Oversætterne vidste ikke hvad 'guided imagery' ville være på dansk; vælges derfor at fjerne det, da ideen synes allerede dækket ('forestiller dig, at du er et andet sted')
- Vedr. svarmulighederne blev oversætterne først enige om 'Aldrig, Næsten aldrig, Nogle gange, Forholdsvis ofte, Meget ofte, Altid'. En anden mulighed for 'Fairly often' er dog 'Temmelig ofte' (som an-

vendes i den tidligere dansk oversættelse), og det synes at være mere uformelt og passende her. Anvendelsen af 'Temmelig ofte' betyder også, at 'Nogle gange' skal ændres til 'Af og til' (de går bedre sammen). Disse samme valg anvendes konsekvent i resten af spørgeskemaet.

Physical abilities: kodningsinstruktioner

OE	Physical abilities
A	Fysiske evner
B	Fysiske evner
DV	Fysiske evner
OE	Score the number circled for each item. If more than one consecutive number is circled for one item, code the higher number (more difficulty). If responses are not consecutive, code as blank. The HAQ 8-item disability index is the mean of the eight items. If more than 2 items are blank, do not score the index.
A	Angiv det tal, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det højeste tal (større besvær). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, skal der ikke angives en score. Værdien for dette index er gennemsnitsværdien for de 8 delspørgsmål om fysisk formåen. Hvis mere end to delelementer mangler besvarelse, skal der ikke angives en score.
B	For hvert punkt angives den værdi, hvorom der er sat ring, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det højeste tal (mere besværlig). Hvis svarene ikke er fortløbende, overføres som blank. Den HAQ 8-punks skala over manglende evner er gennemsnittet af de 8 punkter. Hvis mere end 2 punkter er blanke, angives ingen skala.
DV	Angiv for hvert delelement det tal, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det højeste tal (større besvær). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Værdien for HAQ 8-item disability index er gennemsnittet af de 8 delelementer. Hvis mere end to delelementer mangler besvarelse, angives ingen score.

Notater vedr. oversættelsen:

- Interviewer B forstod ikke sætningen 'The HAQ 8-item disability index is the mean of the eight items'.
- 'Code as blank/items are blank': oversættes med 'angives ingen score/mangler besvarelse' for at være konsekvent i forhold til resten af spørgeskemaet.
- N.B. HAQ anvender 'De' i stedet for 'du'. Oversætterne anbefalede anvendelse af 'De' i hele skemaet, men efter forslag fra Komiteen fra Sundhedsoplysning anvendes 'du'. Dette valg skal bekræftes ved pilotundersøgelsen.

OE	Confidence about doing things (Q. 1-6)
A	Tro på selv at kunne gøre noget
B	Tiltro til at kunne gøre nogen ting
DV	Tiltro til selv at kunne gøre noget
OE	For each of the following questions, please <i>circle</i> the number that corresponds with your confidence that you can do the tasks regularly at the present time. How confident are you that you can...
A	For hvert af de følgende spørgsmål bedes du sætte ring om det tal, som passer til hvor stor tiltro du har til at kunne udføre følgende opgaver jævnligt på nuværende tidspunkt.
B	For hvert af de følgende spørgsmål sæt ring om det tal, som passer til hvor stor tillid du har til at kunne udføre følgende opgaver jævnligt på nuværende tidspunkt. Hvor meget tillid har du til at du kan:
DV	For hvert af de følgende spørgsmål <i>sæt ring om</i> det tal, som passer til hvor stor tiltro du har til at kunne udføre følgende opgaver jævnligt på nuværende tidspunkt. Hvor stor tiltro har du til at du kan:
OE	Keep the fatigue caused by your disease from interfering with the things you want to do?
A	Afholde afkræftelsen, som stammer fra din sygdom, fra at have indflydelse på de ting du gerne vil gøre?
B	Forhindre trætheden, forårsaget af din sygdom, i at gribe ind i de ting du gerne vil gøre?
DV1	Forhindre trætheden, forårsaget af din sygdom, i at gribe ind i de ting du gerne vil gøre?
OE	Keep the physical discomfort or pain of your disease from interfering with the things you want to do?
A	Afholde fysisk ubehag eller smerter, som stammer fra din sygdom, fra at have indflydelse på de ting du gerne vil gøre?
B	Forhindre de fysiske gener i at gribe ind i de ting du gerne vil gøre?
DV2	Forhindre de fysiske ubehag eller smerter, som din sygdom forårsager, i at gribe ind i de ting du gerne vil gøre?
OE	Keep the emotional distress caused by your disease from interfering with the things you want to do?
A	Afholde følelsesmæssigt bekymring, som stammer fra din sygdom, fra at have indflydelse på de ting du gerne vil gøre?
B	Forhindre den følelsesmæssige lidelse, som stammer fra din sygdom, i at have indflydelse på ting du gerne vil gøre?
DV3	Forhindre den følelsesmæssige belastning, som din sygdom forårsager, i at gribe ind i de ting du gerne vil gøre?
OE	Keep any other symptoms or health problems you have from interfering with the things you want to do?
A	Afholde andre symptomer eller helbredsproblemer du har, fra at have indflydelse på de ting du gerne vil gøre?
B	Forhindre alle andre symptomer eller helbredsproblemer i at gribe ind i de ting du gerne vil gøre?
DV4	Forhindre andre symptomer eller helbredsproblemer i at gribe ind i de ting du gerne vil gøre?

OE	Do the different tasks and activities needed to manage your health condition so as to reduce your need to see a doctor?
A	Udføre de forskellige opgaver og aktiviteter, som er nødvendige for at håndtere dit helbred, for således at reducere dit behov for at opsøge læge?
B	Udføre forskellige opgaver og aktiviteter som er nødvendige for at håndtere dit helbred for at reducere dit behov for at opsøge læge?
DV5	Udføre de forskellige opgaver og aktiviteter, som er nødvendige for at tage hånd om dit helbred, for at reducere dit behov for at opsøge læge?
OE	Do things other than just taking medication to reduce how much your illness affects your everyday life?
A	Gøre andet end blot at tage medicin, for at mindske i hvilken grad din sygdom har indflydelse på din hverdag?
B	Gøre andre ting end bare tage medicin for at begrænse, hvor meget din sygdom påvirker din dagligdag?
DV6	Gøre andet end blot tage medicin for at begrænse, hvor meget din sygdom påvirker din dagligdag?
OE	1 Not at all confident, 10 Totally confident
A	1 Slet ingen tiltro, 10 Fuld tiltro
B	1 Slet ingen tiltro, 10 Fuld tiltro
DV	1 Slet ingen tiltro, 10 Fuld tiltro

Kodningsinstruktioner:

OE	The score for each item is the number circled. If two consecutive numbers are circled, code the lower number (less self-efficacy). If the numbers are not consecutive, do not score the item. The score for the scale is the mean of the 6 items. If more than 2 items are missing, do not score the scale. Higher number indicates higher self-efficacy.
A	Scoren for hvert delelement er det tal, der er sat ring om. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det laveste tal (mindre tro på selv at kunne gøre noget). Hvis tallene ikke er fortløbende, skal der ikke angives en score. Scoren for skalaen er gennemsnittet af de 6 delelementer. Hvis mere end 2 delelementer ikke er besvaret, skal der ikke angives en score for skalaen. Højere tal angiver større tro på selv at kunne gøre noget.
B	Scoren for hvert punkt er det tal, hvor der er sat ring om. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det laveste tal (mindre tiltro til at kunne gøre noget). Hvis tallene ikke er fortløbende, angives ingen score. Scoren for skalaen er gennemsnittet af de 6 punkter. Hvis mere end 2 punkter ikke er besvaret, angives ingen score for skalaen. Højere tal angiver større tiltro til at kunne gøre noget.
DV	Scoren for hvert delelement er det tal, der er sat ring om. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det laveste tal (mindre tiltro til at kunne gøre noget). Hvis tallene ikke er fortløbende, angives ingen score. Scoren for skalaen er gennemsnittet af de 6 delelementer. Hvis mere end 2 delelementer ikke er besvaret, angives ingen score for skalaen. Højere tal angiver større tiltro til at kunne gøre noget.

Notater vedr. oversættelsen:

- Titlen 'Confidence about doing things' oversættes som 'Tiltro til selv at kunne gøre noget': 'tiltro' og 'troen' betyder det samme, men 'tiltro' anvendes i delelementerne. *Den tidligere danske oversættelse henviser til evner til at håndtere kronisk sygdom; dette er noget andet end det oprindelige engelsk angivet her.*
- How confident are you...: 'confident' oversat som 'tiltro', som henviser til sig selv, mens 'tillid' henviser til andre. *Anvendelse af 'sikker' (certain) som i den tidligere danske oversættelse menes ikke passende i denne kontekst.*
- 'Fatigue' oversættes som 'træthed', da både 'udmattelse' og 'afkræftelse' virker for stærk i denne kontekst.
- 'caused by your disease' oversættes som 'forårsaget af din sygdom', som er pænere dansk end 'som stammer fra din sygdom'
- 'interfering with' oversættes som 'i at gribe ind i', da det henviser til noget negativ ('indflydelse' kunne være positiv) og dækker over både ikke længere at kunne gøre de ting man gerne vil, samt at gøre dem mindre godt end tidligere.
- 'emotional distress' oversættes som 'følelsesmæssige belastning' i stedet for 'bekymring' (worry/concern) eller 'lidelse' (illness/suffering).
- Der var enighed om at oversætte 'Do the different tasks...' som 'Udføre de forskellige opgaver og aktiviteter, som er nødvendige for at håndtere dit helbred, for at reducere dit behov for at opsøge læge?', men efter *sammenligning med den tidligere danske version*, forslås i stedet: 'Udføre ... for at tage hånd om dit helbred...' da 'at tage hånd om' er et godt dansk udtryk. Den oprindelige engelske tekst anvender 'health condition' som kunne oversættes som 'helbredstilstand' eller 'sygdom', men der menes at 'health condition' i denne kontekst er mere generel og er godt dækket af 'at tage hånd om dit helbred'.
- 'to reduce' oversættes som 'at begrænse', som er pænere dansk og tættere på det engelske end 'at mindske'. 'Sygdom' her er passende oversættelse for 'illness'. 'Affects (your everyday life)' oversættes som 'påvirker', da dette henviser til noget negativ sammenlignet med 'har indflydelse på'.

OE	Daily activities (Q. 1-4)
A	Daglige aktiviteter
B	Daglige aktiviteter
DV	Daglige aktiviteter
OE	During the past 4 weeks , how much...
A	I de seneste 4 uger hvor meget ...
B	I løbet af de seneste fire uger hvor meget...
DV	I løbet af de seneste 4 uger hvor meget...
OE	Has your health interfered with your normal social activities with family, friends, neighbors or groups?
A	Har dit helbred indvirket på dine normale sociale aktiviteter med familie, venner, naboer eller grupper?
B	Har dit helbred grebet ind i dine normale sociale aktiviteter med familie, venner, naboer eller andre?
DV1	Har dit helbred grebet ind i dine normale sociale aktiviteter med familie, venner, naboer eller andre?
OE	Has your health interfered with your hobbies or recreational activities?
A	Har dit helbred indvirket på dine hobbies eller fritidsaktiviteter?
B	Har dit helbred grebet ind i dine hobbies eller fritidsaktiviteter?
DV2	Har dit helbred grebet ind i dine hobbies eller fritidsaktiviteter?
OE	Has your health interfered with your household chores?
A	Har dit helbred indvirket på dine daglige pligter i hjemmet?
B	Har dit helbred påvirket dine daglige gøremål i hjemmet?
DV3	Har dit helbred grebet ind i dine daglige gøremål i hjemmet?
OE	Has your health interfered with your errands and shopping?
A	Har dit helbred indvirket på dine ærinder og indkøbsmuligheder?
B	Har dit helbred påvirket dine ærinder og indkøb?
DV4	Har dit helbred grebet ind i dine ærinder og indkøb? (svært at oversætte) Har dit helbred påvirket din evne til at udføre ærinder og indkøb?
OE	0 Not at all, 1 Slightly, 2 Moderately, 3 Quite a bit, 4 Almost totally
A	0 Slet ikke, 1 Lidt, 2 Moderat, 3 Forholdsvis ofte, 4 Næsten fuldstændig
B	0 Slet ikke, 1 Lidt, 2 Moderat, 3 Ganske meget, 4 Næsten fuldstændig
DV	0 Slet ikke, 1 Lidt, 2 Moderat, 3 Temmelig meget, 4 Næsten fuldstændig

Kodningsinstruktioner:

OE	The score of each item is the number circled. If two consecutive numbers are circled for a single item, score the higher number (more limitation). If two non-consecutive numbers are circled, do not score the item. The score of the scale is the mean of the four items. If more than one item is missing, do not score the scale. A higher score indicates greater limitation of activities.
A	For hvert delelement angives den værdi, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal i et enkelt delelement, så angiv det højeste tal (større begrænsning). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, skal der ikke angives en score. Scoren for skalaen er gennemsnittet af værdien af de fire delelementer. Hvis mere end et delelement mangler besvarelse, sættes værdien af skalaen til manglende. Højere score angiver større begrænsning i aktiviteter.
B	For hvert punkt angives den værdi, hvorom der er sat ring, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal under et enkelt punkt, angives det højeste tal (større begrænsning). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren for skalaen er gennemsnittet af værdien af de fire punkter. Hvis mere end et punkt mangler at blive besvaret, sættes værdien af målestokken til manglende. Højere score angiver større begrænsning i aktiviteter.
DV	For hvert delelement angives den værdi, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal i et enkelt delelement, angives det højeste tal (større påvirkning). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren for skalaen er gennemsnittet af de fire delelementer. Hvis mere end et delelement mangler besvarelse, sættes værdien af skalaen til manglende. Højere score angiver større påvirkning i aktiviteter.

Notater vedr. oversættelsen:

- 'During the past 4 weeks' oversættes som 'I løbet af de seneste 4 uger' for at være konsekvent med andre steder i spørgeskemaet
- 'Interfered with' oversættes igen som 'grebet ind i'; dette fungerer for alle items bortset fra den sidste – idet 'Har dit helbred grebet ind i dine ærinder og indkøb?' ikke giver mening. Derfor forslås 'Har dit helbred påvirket din evne til at udføre ærinder og indkøb?' som virker tættere på meningen i den opridelige engelske tekst.
- Meningen i den først item af 'or groups' er ikke klar; oversættes her som 'eller andre'.
- 'daglige gøremål' er den sædvanlige udtryk for 'household chores'
- 'Tæmmelig meget' anvendes for at være konsekvent med 'Tæmmelig ofte' som anvendes andetsteds i spørgeskemaet.
- Kodningsinstrukser: 'Større påvirkning' menes at passe bedre end 'større begrænsning' til henvisning i delelementerne til 'har grebet ind i'.
- Kodningsinstrukser: forklaringen 'If more than one consecutive number is circled for one item' hjælper på forståelsen af kodningsprocessen, derfor tilføjes 'i et enkelt delelement' hvor passende i de andre kodningsinstrukser.

OE	Only one more page to go!
A	Nu er der kun en side mere, der skal udfyldes!
B	Kun én side mere at udfylde
DV	Nu er der kun én side tilbage!

Notater vedr. oversættelsen:

- Kan evt. undlades!

OE	Medical care – communication with physicians (Q. 1 a-c)
A	Lægelig forsorg – kommunikation med læger
B	Lægelig omsorg – kommunikation med læger
DV	Kontakt med sundhedsvæsenet - Kommunikation med læger
OE	When you visit your doctor , how often do you do the following (<i>please circle one number for each question</i>):
A	Når du konsulterer din læge, hvor ofte gør du så følgende (Sæt venligst ring om et tal for hvert spørgsmål.)
B	Når du aflægger besøg hos lægen, hvor ofte foretager du dig et af følgende (sæt ring om ét tal for hvert spørgsmål):
DV	Hvor ofte gør du følgende, når du går til læge ? (<i>Sæt ring om ét tal for hvert spørgsmål</i>)
OE	Prepare a list of questions for your doctor
A	Forbereder en liste med spørgsmål til din læge
B	Forbereder en liste med spørgsmål til lægen
DV1	Forbereder en liste med spørgsmål til lægen
OE	Ask questions about the things you want to know and things you don't understand about your treatment
A	Stiller spørgsmål om ting du ønsker at vide og ting du ikke forstår ved din behandling
B	Stiller spørgsmål om de ting jeg ønsker at vide noget om og ting, som du ikke forstår omkring min behandling
DV2	Stiller spørgsmål om det du ønsker at vide og det, du ikke forstår omkring din behandling
OE	Discuss any personal problems that may be related to your illness
A	Diskuterer personlige problemer, som kan være forbundet med din sygdom
B	Drøfter alle personlige problemer, som kan relateres til din sygdom
DV3	Drøfter personlige problemer, som kan være forbundet med din sygdom
OE	0 Never, 1 Almost never, 2 Sometimes, 3 Fairly often, 4 Very often, 5 Always
A	0 Aldrig, 1 Næsten aldrig, 2 Nogle gange, 3 Forholdsvis ofte, 4 Meget ofte, 5 Altid
B	0 Aldrig, 1 Næsten aldrig, 2 Ind imellem, 3 Sjældent, 4 Meget ofte, 5 Altid
DV	0 Aldrig, 1 Næsten aldrig, 2 Af og til, 3 Temmelig ofte, 4 Meget ofte, 5 Altid

Kodningsinstruktioner:

OE	Score each item as the number circled. If more than one consecutive number is circled, code the lower number (less communication). If the numbers are not consecutive, do not score the item. The score is the mean of the three items. If more than one is missing, set the value of the score for the scale to missing. A higher score indicates better communication with physicians.
A	For hvert delement angives den værdi, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal i et enkelt delement, så angiv det laveste tal (mindre kommunikation). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, skal der ikke angives en score. Scoren er gennemsnittet af værdien af de tre delementer. Hvis mere end et delement mangler besvarelse, sættes værdien af scoren til manglende. Højere score angiver bedre kommunikation med læger.
B	For hver punkt angives den værdi, hvorom der er sat ring, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal under et enkelt punkt, angives det laveste tal (mindre kommunikation). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren er gennemsnittet af værdien af de tre punkter. Hvis mere end et punkt ikke er besvaret, sættes værdien af scoren til manglende. Højere score angiver bedre kommunikation med læger.
DV	For hvert delement angives den værdi, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal i et enkelt delement, angives det laveste tal (mindre kommunikation). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren er gennemsnittet af de tre delementer. Hvis mere end et delement mangler besvarelse, sættes værdien af scoren til manglende. Højere score angiver bedre kommunikation med læger.

Notater vedr. oversættelsen:

- 'Medical care' titlen oversættes som 'Kontakt med sundhedsvæsenet' da det skal dække besøg hos praktiserende læge samt på sygehus osv.
- Oversætterne blev først enige om at oversætte 'When you visit your doctor' ved 'Når du konsulterer din læge', men efter *sammenligning med den tidligere danske version*, forslås i stedet: 'Hvor ofte gør du følgende, når du går til læge?', som er mere enkelt.
- Spørgsmålet er, om man henviser her kun til patientens egen læge, eller til alle læger. Da afsnittet handler om 'kommunikation with physicians' vælges ikke at begrænse specifikt til egen læge, men anvendes 'går til læge'. Dette valg blev senere bekræftet efter konsultation med Komiteen for Sundhedsoplysning.
- 'Stiller spørgsmål om det, du ønsker at vide og det...': ordet 'det' vælges for at undgå for meget brug af 'ting'
- Mere uformelt sprog vælges, således 'kan være forbundet med' i stedet for 'kan relateres til'.

OE	Medical care visits (Q. 2-4)
A	Konsultationer
B	Konsultationer
DV	Konsultationer
OE	In the past 6 months , how many times did you visit a physician? (<i>Do not include visits while in the hospital or the hospital emergency department</i>) _____ visits
A	I de seneste 6 måneder, hvor ofte har du da konsulteret en læge? (Du skal ikke tælle konsultationer med, som er foregået på sygehus eller akutmodtagelse/skadestue) _____ antal konsultationer
B	I de forløbne 6 måneder, hvor ofte aflagde du besøg hos en læge (Undlad besøg, som er foregået på hospital og skadestue) _____ besøg
DV2	Indenfor de seneste 6 måneder , hvor ofte har du besøgt din praktiserende læge eller anden læge? (<i>Du skal ikke tælle henvendelser med, som er foregået under indlæggelse eller på akutmodtagelse/skadestue</i>) _____ antal besøg
OE	In the past 6 months , how many times did you go to a hospital emergency department? ____ times
A	I de seneste 6 måneder, hvor ofte har du da været på sygehusets akutmodtagelse/skadestue? ____ antal gange
B	I de forløbne 6 måneder, hvor ofte har du været på skadestue? _____ gange
DV3	Indenfor de seneste 6 måneder , hvor ofte har du henvendt dig på skadestue? _____ antal gange
OE	In the past 6 months , how many TIMES were you hospitalized for one night or longer?
A	I de seneste 6 måneder, hvor mange GANGE har du da været indlagt på sygehuset for en overnatning eller længere _____ antal gange
B	I de forløbne 6 måneder, hvor ofte var du indlagt for en nat eller flere? _____gange
DV4	Indenfor de seneste 6 måneder , hvor mange GANGE har du været indlagt på sygehus for en nat eller flere? _____ antal gange
OE	a) How many total NIGHTS did you spend in the hospital in the past 6 months ? _____ nights
A	a) Hvor mange nætter i alt har du tilbragt på sygehuset i de seneste 6 måneder? _____ antal nætter
B	a) Hvor mange nætter tilbragte du i alt på hospital i de forløbne 6 måneder? _____nætter
DV3	a) Hvor mange NÆTTER har du tilbragt på sygehus i alt indenfor de seneste 6 måneder ? _____ antal nætter
OE	b) Were any of these hospitalizations at a skilled nursing facility, convalescent hospital, or other minimum care facility? Yes/No
A	b) Var nogle af disse ophold på en afdeling med specialuddannet personale, på en aflastningsafdeling på plejehjem eller i en beskyttet enhed? Ja/Nej
B	b) Var nogle af disse indlæggelser på et hospice, aflastningsafdeling eller anden beskyttet enhed? Ja/Nej
DV4	Indenfor de seneste 6 måneder hvor mange gange har du været på rekreationsophold eller ophold på et sanatorium eller en genoptrænings- eller aflastningsafdeling f.eks. på plejehjem, hospice eller beskyttet enhed? _____ antal gange

Kodningsinstruktioner:

OE	These are single items and the respondent's answers are scored directly as written; Yes =1 and No=2'. The instruments' developers have found that they often have to follow up with telephone clarification for these items, no matter how they are written. You will need to figure out how stringent you want to be in your own research. For example, do you want to count an ER visit that resulted in an inpatient admission? Do you want to clarify whether the physician visits include infusions, allergy shots, dialysis, or diagnostic tests?
A	Disse elementer er enkeltdele og respondentens besvarelse scores direkte som den skrives; Ja = 1 og Nej = 2. Instrumentets udviklere har konstateret at de ofte er nødt til at følge op med telefonisk henvendelse, for at afklare disse spørgsmål, uanset hvordan disse formuleres. Man skal gøre sig klart hvor stringent man vil være i ens egen research. Vil man fx tælle en konsultation på en skadestue som resulterede i en indlæggelse med? Ønsker man at klarlægge om en konsultation hos lægen inkluderer indsprøjtninger, allergivaccinationer, dialyse eller diagnostiske tests?
B	Disse er enkeltpunkter, og respondentens svar er scoret direkte som skrevet; Ja = 1 og Nej = 2. Udviklerne af instrument har konstateret, at de ofte er nødt til at følge op med en telefonisk henvendelse for at afklare disse spørgsmål, uanset hvordan disse er formuleret. Man skal bestemme sig for, hvor stringent man vil være i ens egen undersøgelse. Vil man fx tælle en konsultation på en skadestue som resulterede i en indlæggelse med? Ønsker man at klarlægge om en konsultation hos lægen inkluderer indsprøjtninger, allergi vaccinationer, dialyse eller diagnostiske tests?
DV	Disse delelementer behandles hver for sig, og respondentens besvarelser scores direkte som de skrives; Ja = 1 og Nej = 2. Instrumentets udviklere har konstateret, at de ofte er nødt til at følge op med telefonisk henvendelse for at afklare disse spørgsmål, uanset hvordan disse formuleres. Man skal gøre sig klart, hvor stringent man vil være i ens egen undersøgelse. Vil man fx tælle en henvendelse på en skadestue som resulterede i en indlæggelse med? Ønsker man at klarlægge om et besøg hos lægen inkluderer indsprøjtninger, allergivaccinationer, dialyse eller diagnostiske tests?

Notater vedr. oversættelsen:

- Man kan besøge en læge, men man henvender sig til sygehuset
- Spørgsmålet er, om man gerne vil kende til besøg hos alle læger, eller kun speciallæger; og hvordan skal 'while in the hospital' forstås – henviser det til ambulatoriebesøg eller lægebesøg mens personen har været indlagt? Den sidste mening vælges her. Dette valg blev senere bekræftet efter konsultation med Komiteen for Sundhedsoplysning.
- Det er svært at oversætte 'skilled nursing facility, convalescent hospital, or other minimum care facility' til dansk, samt de fleste af disse type centre hører under sygehusvæsenet i Danmark. Derfor er hele sætningen ændret til at spørge om ophold på steder, som er udenfor sygehusvæsenet, og hvor personer med f.eks. gigt, KOL, kroniske smerter osv. kan få ophold. Dette valg blev senere bekræftet efter konsultation med Komiteen for Sundhedsoplysning.
- Spørgsmålet er, om man får mere nytte ud at spørge om, hvorvidt personen har haft rekreationsophold mv. (Ja/Nej spørgsmålet i den engelske version) eller hvor mange gange personen har haft sådan et ophold. Det sidste vælges her. Dette valg blev senere bekræftet efter konsultation med Komiteen for Sundhedsoplysning.

OE	Thank-you for your help!
A	Tak for din medvirken
B	Tak for din medvirken
DV	Tak for din medvirken

3 Back oversættelse & Produktion af en revideret dansk version

For hvert item vises der den oprindelige engelske tekst (OE) og den første danske tekst, de to uafhængige back oversættelser (A og B) og den anden danske konsensus tekst (D2) efter evt. ændringer – som er skrevet i større bogstaver og forklaret under 'Notater vedr. oversættelsen'. Begge oversættere har engelsk som modersmål (den ene kommer fra Storbritannien og den anden fra New Zealand) og har boet i Danmark i hhv. 30 år og 15 år. Begge to taler flydende dansk.

	TITLE
OE	Chronic disease <i>Kronisk sygdom</i>
A	Chronic illness
B	Chronic illness
D2	Kronisk sygdom

General health: kodningsinstruktioner

OE	General health <i>Alment helbred</i>
A	General health
B	General health
D2	Alment helbred
OE	Score the number circled. If two consecutive numbers are circled, choose the higher number (worse health); if two non-consecutive numbers are circled, do not score. The score is the value of this single item only. A higher score indicates poorer health. <i>Angiv det tal, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det højeste tal (værre helbred). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren er kun værdien for dette ene spørgsmål. Jo højere scoren er, jo værre helbred.</i>
A	State the number, which is circled as a score. If there are circled two consecutive numbers, the highest number is noted (worse health). If there are circled two non-consecutive numbers no score is noted. The score has value for only this one question. Higher the score, worse the health.
D2	Angiv som score det tal, som der er sat ring om. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det højeste tal (dårligere helbred). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score (missing). [Scoren er kun værdien for dette ene spørgsmål. – slettes] Jo højere scoren er, jo dårligere helbred.

Notater vedr. oversættelsen:

Kodningsinstruktionerne er kun oversat af den ene oversætter. Der var enighed om at ændre flere ord i samtlige instruktioner:

- Ændre 'Angiv det tal, som der er sat ring om, som scoren' til 'Angiv som score det tal, som der er sat ring om' for at gøre det mere klart.
- Det gør det mere klart for koderen, hvis '(missing)' er tilføjet efter 'angives ingen score'.

Ifm. nærværende kodningsinstruktionerne:

- 'værre helbred' skal ændres til 'dårligere helbred'
- Sætningen 'Scoren er kun værdien for dette ene spørgsmål' anbefales slettet, da den er forvirrende og unødvendig.

OE	Symptoms <i>Symptomer</i>
A	Symptoms
B	Symptoms
D2	Symptomer
	How much time during the past month... <i>Hvor meget af tiden i løbet af den seneste måned... (Sæt ring om ét tal for hvert spørgsmål)</i>
A	Within the last month how much time.... circle one number per question
B	During the last month, how much of the time ... (Circle one number for each question)
D2	Hvor meget af tiden i løbet af den seneste måned... (Sæt ring om ét tal for hvert spørgsmål)
OE	Were you discouraged by your health problems? <i>Har du været nedtrykt over dine helbredsproblemer?</i>
A	Have you been depressed about your health problems?
B	Have you been depressed about your health problems?
D2	Har du været nedtrykt over dine helbredsproblemer?
OE	Were you fearful about your future health? <i>Har du været ængstelig for dit fremtidige helbred?</i>
A	Have you been nervous with regard to your future health?
B	Have you been anxious about your future health?
D2	Har du været ængstelig for dit fremtidige helbred?
OE	Was your health a worry in your life? <i>Har du været bekymret for dit helbred?</i>
A	Have you been worried about your health?
B	Have you been worried about your health?
D2	Har du været bekymret for dit helbred?
OE	Were you frustrated by your health problems? <i>Har du været frustreret over dine helbredsproblemer?</i>
A	Have you been frustrated about your health problems?
B	Have you been frustrated about your health problems?
D2	Har du været frustreret over dine helbredsproblemer?
OE	0 None, 1 A little of the time, 2 Some of the time, 3 A good bit of the time, 4 Most of the time, 5 All of the time <i>0 På intet tidspunkt, 1 Lidt af tiden, 2 Noget af tiden, 3 En hel del af tiden, 4 Det meste af tiden, 5 Hele tiden</i>
A	0 Not at any time, 1 Occasionally, 2 Sometimes, 3 A good part of the time, 4 Most of the time, 5 All the time
B	0 Not at all, 1 A little, 2 Sometimes, 3 Quite often, 4 Most of the time, 5 All of the time
D2	0 På intet tidspunkt, 1 Lidt af tiden, 2 Noget af tiden, 3 En hel del af tiden, 4 Det meste af tiden, 5 Hele tiden

Kodningsinstruktioner:

OE	<p>Score each item as the number circled. If two consecutive numbers are circled, score the higher (more distress) number. If the numbers are not consecutive, do not score the item. The scale score is the mean of the four items. If more than 1 item missing, set the value of the scale to missing. Scores range from 0-5; a higher score indicates more distress about health.</p> <p><i>For hvert delelement angives den værdi, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det højeste tal (større bekymring). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren for skalaen er gennemsnittet af de fire delelementer. Hvis mere end et delelement mangler besvarelse, sættes værdien af skalaen til manglende. Scorer går fra 0 til 5, hvor højere score angiver større bekymring omkring helbred.</i></p>
A	<p>A value is noted for each partial element, which is circled as a score. If there are circled two consecutive numbers in a single partial element, the highest number is noted (the greater the concern). If there are circled two non-consecutive numbers no score is noted. The scale of the score is average of the four partial elements. If more than partial element is missing, the value of the scale is missing. The score goes from 0 to 5, where the higher score states greater concern regarding health.</p>
D2	<p>For hvert delspørgsmål angiv som score det tal, som der er sat ring om. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det højeste tal (hyppigere bekymring). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score (missing). Scoren for spørgsmålet er gennemsnittet af scorerne fra de fire delspørgsmål. Hvis mere end et delspørgsmål mangler besvarelse (dvs. der mangler to eller flere svar), sættes værdien af spørgsmålet til ubesvaret (missing). Scorer går fra 0 til 5, hvor højere score angiver hyppigere bekymring om helbred.</p>

Notater vedr. oversættelsen:

- 'Nedtrykt' er oversat som 'depressed', som er stærkere end 'discouraged'; der var dog enighed, at 'nedtrykt' ikke er så stærk som 'deprimeret' og at den er den rigtige oversættelse af 'discouraged'.
- 'Ængstelig' er oversat ved 'nervous' og 'anxious'; måske ikke helt det samme, men syntes at være passende i nærværende kontekst'
- I kodningsinstruktionerne skal 'større bekymring' ændres til 'hyppigere bekymring'.

Vedr. kodningsinstruktionerne var der igen enighed om, at ændre flere ord i samtlige instruktioner:

- Oversætterne syntes, at 'delement' var et mærkeligt ord; der foretrakkes 'delspørgsmål', som så anvendes i hele spørgeskemaet
- 'skalaen' ændres til 'spørgsmålet'
- Det gør det mere klart for koderen, hvis '(dvs. der mangler to eller flere svar)' tilføjes efter 'Hvis mere end et delspørgsmål mangler besvarelse'

Symptoms – visual (Q. 1-3)	
OE	We are interested in learning whether or not you are affected by fatigue. Please <i>circle</i> the <i>number</i> below that describes your fatigue in the past 2 weeks : <i>Vi vil gerne vide i hvilken udstrækning, du har følt dig træt. Sæt ring om det tal nedenfor, der beskriver din træthed indenfor de seneste to uger: 0 Ingen træthed, 10 Alvorlig træthed</i>
A	We would like to know in which degree you have felt tired. Circle the number underneath that describes your tiredness within the last two weeks: Not tired, Seriously tired
B	We would like to know to what extent you have been feeling tired. Circle the number below that best describes how tired you have felt during the last 2 weeks: No tiredness, Very tired
D2	Vi vil gerne vide i hvilken udstrækning, du har følt dig træt. Sæt ring om det tal nedenfor, der beskriver din træthed indenfor de seneste to uger: 0 Ingen træthed, 10 Alvorlig træthed
OE	We are interested in learning whether or not you are affected by shortness of breath. Please <i>circle</i> the <i>number</i> below that describes your shortness of breath in the past 2 weeks : 0 No shortness of breath...10 Severe shortness of breath <i>Vi vil gerne vide i hvilken udstrækning, du har følt dig stakåndet. Sæt ring om det tal, der beskriver din stakåndethed indenfor de seneste 2 uger: 0 Ingen stakåndethed, 10 Svær stakåndethed</i>
A	We would like to know in which degree you have felt short of breath. Circle the number which describes your shortness of breath within the last 2 weeks: No shortness of breath, Extreme shortness of breath
B	We would like to know to what extent you have felt breathless. Circle the number below that best describes how breathless you have felt during the last 2 weeks: No breathlessness, Extreme breathlessness
D2	Vi vil gerne vide i hvilken udstrækning, du har følt dig stakåndet. Sæt ring om det tal nedenfor, der beskriver din stakåndethed indenfor de seneste 2 uger: 0 Ingen stakåndethed, 10 Svær stakåndethed
OE	We are interested in learning whether or not you are affected by pain. Please <i>circle</i> the <i>number</i> below that describes your pain in the past 2 weeks : 0 No pain, 10 Severe pain <i>Vi vil gerne vide i hvilken udstrækning, du har oplevet smerter. Sæt ring om det tal, der beskriver dine smerter indenfor de seneste 2 uger 0 Ingen smerter, 10 Stærke smerter</i>
A	We would like to know in which degree you have experienced pain. Circle the number which describes your pain within the last 2 weeks: No pain, Strong pains
B	We would like to know to what extent you have experienced pain. Circle the number below that best describes how much pain you have felt during the last 2 weeks: No pain, Extreme pain
D2	Vi vil gerne vide i hvilken udstrækning, du har oplevet smerter. Sæt ring om det tal nedenfor, der beskriver dine smerter indenfor de seneste 2 uger: 0 Ingen smerter, 10 Stærke smerter

Kodningsinstruktioner:

OE	The score is the number circled or histogram marked. Scores range from 0 to 10, with a higher score indicating more fatigue, shortness of breath or pain. If two consecutive numbers are circled, score the higher (worse symptom) number, if two non-consecutive numbers are circled, do not score. <i>Scoren er den værdi, der er sat ring om, eller den figur, som er afmærket. Scorer går fra 0 til 10, hvor højere score angiver større træthed, sværere stakåndethed eller stærkere smerter. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det højeste tal (værre helbred). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score.</i>
A	The score is the value which is circled, or the figure which is marked. (?)The score goes from 0 to 5, where the higher score states greater tiredness, extreme shortness of breath or stronger pain. If there are circled two consecutive numbers, the highest number is noted (worse health). If there are circled two non-consecutive numbers no score is noted.
D2	Scoren er den værdi, der er sat ring om, eller den søjle, som er afmærket. Scorer går fra 0 til 10, hvor højere score angiver større træthed, sværere stakåndethed eller stærkere smerter. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det højeste tal (værre helbred). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score (missing).

Notater vedr. oversættelsen:

- 'Nedenfor' tilføjes i instruktionerne vedr- stakåndethed og smerter, dvs: 'Sæt ring om det tal **nedenfor...**'
- Vedr. svarmulighederne er 'Seriously' tættere end 'Very' på 'Alvorlig'; ingen ændringer
- 'Short(ness) of ' breath' og 'breathless' har samme mening, men 'shortness of breath' mere anvendt som symptom
- 'Svær (stakåndethed)' er oversat som 'extreme', men er tættere på 'serious' eller 'severe'
- 'Stærke (smerter)' er oversat som 'Strong' og 'Extreme'; 'stong' er tættere på 'stærke', som udover laver et fast udtryk på dansk (stærke smerter); ingen ændringer
- I kodningsinstruktionerne skal 'histogram' ændres til 'søjle'.

OE	Physical activities <i>Fysiske aktiviteter</i>
A	Physical Activity
B	Physical Activity
D2	Fysiske aktiviteter
OE	During the past week , even if it was not a typical week for you, how much total time (for the entire week) did you spend on each of the following? (Please circle one number for each question.) <i>I løbet af den seneste uge, også selvom det ikke har været en typisk uge for dig, hvor meget tid har du alt i alt (gældende for hele ugen) brugt på hver af følgende? (Sæt ring om et tal for hvert spørgsmål)</i>
A	During the last week, even though it hasn't been a typical week for you, how much time have you altogether: ... (Circle one number for each question)
B	During the last week, even if it has not been a typical week for you, how much time in total (for the whole week) have you used on each of the following? (Circle one number for each question)
D2	I løbet af den seneste uge, også selvom det ikke har været en typisk uge for dig, hvor meget tid har du alt i alt (gældende for hele ugen) brugt på hver af følgende? (Sæt ring om <u>ét</u> tal for hvert spørgsmål)

OE	Stretching or strengthening exercises (range of motion, using weights etc.) <i>Stræk- eller styrkeøvelser (smidighed, øvelser med vægte, etc.)</i>
A	Stretch or strengthening (flexible exercise, with weights etc.)
B	Stretching or strength exercises (flexibility, exercises with weights etc)
D2	Stræk- eller styrkeøvelser (smidighed, øvelser med vægte, etc.)
OE	Walk for exercise <i>Motionsgang</i>
A	Walking exercise
B	Walking
D2	Motionsgang
OE	Swimming or aquatic exercise <i>Svømning eller andre former for øvelser i vand</i>
A	Swimming or other forms of aquatic exercise
B	Swimming or other types of water exercise
D2	Svømning eller andre former for øvelser i vand
OE	Bicycling (including stationary exercise bikes) <i>Cykling (inkl. Motionscykel)</i>
A	Cykling incl. Motion bike
B	Cycling (incl. Exercise bike)
D2	Cykling (inkl. <u>m</u>otionscykel)
OE	Other aerobic exercise equipment (Stairmaster, rowing, skiing machine etc.) <i>Andet aerobic udstyr (step-, ro- eller ski-maskine etc.)</i>
A	Other aerobic equipment (step-, row- or ski-machine etc.)
B	Other aerobic equipment (step-, row- or ski-machine etc.)
D2	Andet aerobic udstyr (step-, ro- eller ski-maskine etc.)
OE	Other aerobic exercise: Specify _____ <i>Andre aerobic øvelser: Angiv hvilke _____</i>
A	Other aerobic exercise (which type)
B	Other aerobic exercise <i>Specify which</i> : _____
D2	Andre aerobic øvelser: Angiv hvilke _____
OE	0 None, 1 Less than 30 min/week, 2 30-60 min/week, 3 1-3 hrs per week, 4 More than 3 hrs/wk <i>0 Ingen tid, 1 Mindre end 30 min. pr. uge, 2 30-60 min. pr. uge, 3 1-3 timer pr. uge, 4 Mere end 3 timer pr. uge</i>
A	0 Not at all, 1 Less than 30 min per week, 2 30-60 min per week, 3 1-3 hrs per week, 4 More than 3 hrs per week
B	0 No time, 1 Less than 30 min. per week, 2 30-60 min. per week, 3 1-3 hours per week, 4 More than 3 hours per week
D2	0 Ingen tid, 1 Mindre end 30 min. pr. uge, 2 30-60 min. pr. uge, 3 1-3 timer pr. uge, 4 Mere end 3 timer pr. uge

Kodningsinstruktioner:

OE	<p>Code each item as the number circled, then convert as follows. If two consecutive numbers are circled, code the lower number (less exercise). If two non-consecutive numbers are circled, do not score the item. For 'Other aerobic', try to fit the type of exercise into the existing aerobic categories (i.e. treadmill as 'other aerobic equipment'), otherwise leave as 'other aerobic' (i.e. 'dancing'). However, if it is exercise that is not aerobic, such as yoga or weight training, do not score as aerobic. Yoga, weight training, tai chi, etc., should be scored as 'stretching or strengthening'.</p> <p>Each category is converted to the number of minutes below. Time spent in stretching or strengthening is the value for item 1. Time spent in aerobic exercise is the sum of the values for items 2 through 6.</p> <p><i>Angiv for hvert delelement det tal, som der er sat ring om, og konvertér på følgende måde. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det laveste tal (mindre træning). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score for dette delelement. Under 'andre aerobic øvelser', prøv da at indplacere disse under de eksisterende aerobic kategorier (fx ... løbebånd som 'andet aerobic udstyr', ellers lad det stå under 'andre aerobic øvelser' (fx dans). Men hvis det er en øvelse, som ikke hører under aerobic øvelser, såsom yoga eller træning med vægte, skal dette ikke scores som aerobic. Yoga, træning med vægte, tai chi osv. skal scores under 'stræk- eller styrkeøvelser'.</i></p> <p><i>Hver kategori omregnes til det antal minutter, som er angivet nedenfor. Tiden anvendt på stræk- eller styrkeøvelser er værdien for delelement 1. Tiden anvendt på aerobic øvelser er summen af værdierne for delelement 2 til og med delelement 6.</i></p>										
A	<p>State for each partial number the number, which is circled, and converted in the following manner. If there are circled two consecutive numbers in a single partial element, the lowest number (less training) is noted. If there are circled two non-consecutive numbers no score is noted for this partial element. Under other aerobic exercises, try to place these under the existing aerobic categories (e.g. (?) as other aerobic equipment), or place under other aerobic exercises (e-g- dance). But if this is an exercise which does not belong under aerobic exercises, like yoga or training with weights, this should not score as aerobics. Yoga training with weights, tai chi etc. should score as stretch or strength exercises.</p> <p>Each category is divided into the amount of minutes which is stated below. The time used for stretch or strength exercises is the value for the partial element 1. The time used for aerobic exercises is the sum for the partial element 2 until the partial element 6. (this makes no sense to me at all)</p>										
D2	<p>For hvert delspørgsmål angiv som score det tal, som der er sat ring om, og konvertér på følgende måde. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, så angiv det laveste tal (mindre træning). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score for dette delspørgsmål (missing). Under 'andre aerobic øvelser', prøv da at indplacere disse under de eksisterende aerobic kategorier (fx ... løbebånd som 'andet aerobic udstyr', ellers lad det stå under 'andre aerobic øvelser' (fx dans). Men hvis det er en øvelse, som ikke hører under aerobic øvelser, såsom yoga eller træning med vægte, skal dette ikke scores som aerobic. Yoga, træning med vægte, tai chi osv. skal scores under 'stræk- eller styrkeøvelser'.</p> <p>Hver kategori omregnes til det antal minutter, som er angivet nedenfor. Tiden anvendt på stræk- eller styrkeøvelser er værdien for delspørgsmål 1. Tiden anvendt på aerobic øvelser er summen af værdierne for delspørgsmål 2 til og med delspørgsmål 6.</p>										
<table border="1"> <tr> <td>Ingen</td> <td>Mindre end 30 min. pr. uge</td> <td>Mellem 30-60 min. pr. uge</td> <td>Mellem 1 og 3 timer pr. uge</td> <td>Mere end 3 timer pr. uge</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>15</td> <td>45</td> <td>120</td> <td>180</td> </tr> </table>		Ingen	Mindre end 30 min. pr. uge	Mellem 30-60 min. pr. uge	Mellem 1 og 3 timer pr. uge	Mere end 3 timer pr. uge	0	15	45	120	180
Ingen	Mindre end 30 min. pr. uge	Mellem 30-60 min. pr. uge	Mellem 1 og 3 timer pr. uge	Mere end 3 timer pr. uge							
0	15	45	120	180							

OE	Coping with symptoms <i>Hvordan lever du med dine symptomer?</i>
A	How do you live with your symptoms?
B	How do you live with your symptoms?
DV	Hvordan lever du med dine symptomer?
OE	When you are feeling down in the dumps, feeling pain or having other unpleasant symptoms, how often do you (Please circle one number for each question): <i>Når du føler dig nedtrykt, føler smerter eller oplever ubehagelige symptomer, hvor ofte gør du følgende (Sæt ring om ét tal for hvert spørgsmål)</i>
A	When you feel depressed, feel pain or experience uncomfortable symptoms how often do you do the following:
B	When you feel depressed, in pain or experience unpleasant symptoms how often do you do the following:
D2	Når du føler dig nedtrykt, føler smerter eller oplever ubehagelige symptomer, hvor ofte gør du følgende (Sæt ring om ét tal for hvert spørgsmål)
OE	Try to feel distant from the discomfort and pretend that it is not part of your body <i>Prøver at lægge afstand til ubehaget og lader som om at det ikke er en del af din krop</i>
A	Try to distance yourself from unpleasantness and pretend that it is not part of your body
B	Try to distance yourself from the unpleasantness and pretend that it is not part of your body
D2	Prøver at lægge afstand til ubehaget og lader som om at det ikke er en del af din krop
OE	Don't think of it as discomfort but as some other sensation, like a warm, numb feeling <i>Tænker ikke på det som ubehag, men som en anden følelse, for eksempel en varm følelsesløs fornemmelse</i>
A	Don't think of it as unpleasant, but as another feeling e.g. warm numbness
B	Avoid thinking of it as unpleasantness, but as another feeling e.g. a warm sense of emotion
D2	Tænker ikke på det som ubehag, men som en anden følelse, for eksempel en fornemmelse af varme eller følelsesløshed
OE	Play mental games or sing songs to keep your mind off the discomfort <i>Laver hjernegymnastik eller synger sange for at få dine tanker væk fra ubehaget</i>
A	Think of other things or sing a song to divert thoughts away from unpleasantness
B	Do brain exercises or sing songs to move your thoughts away from the unpleasantness
D2	Laver hjernegymnastik eller synger sange for at få dine tanker væk fra ubehaget
OE	Practice progressive muscle relaxation <i>Udfører muskelafslapning</i>
A	Exercise muscle relaxation
B	Do muscle relaxation
D2	Udfører muskelafslapning
OE	Practice visualization or guided imagery, such as picturing yourself somewhere else <i>Bruger visualisering eller forestiller dig, at du for eksempel er et andet sted</i>
A	Use visualisation or envisage yourself in another place
B	Use visualisation or pretend, for example, that you are in another place
D2	Bruger visualisering eller for eksempel forestiller dig, at du er et andet sted

OE	Talk to yourself in positive ways <i>Taler til dig selv på en positiv måde</i>
A	Speak to yourself in a positive way
B	Talk to yourself in a positive way
D2	Taler til dig selv på en positiv måde
OE	0 Never, 1 Almost never, 2 Sometimes, 3 Fairly often, 4 Very often, 5 Always <i>0 Aldrig, 1 Næsten aldrig, 2 Af og til, 3 Temmelig ofte, 4 Meget ofte, 5 Altid</i>
A	0 Never, 1 Nearly never, 2 Sometimes, 3 Often, 4 Very often, 5 Always
B	0 Never, 1 Nearly never, 2 Sometimes, 3 Quite often, 4 Very often, 5 Always
D2	0 Aldrig, 1 Næsten aldrig, 2 Af og til, 3 Temmelig ofte, 4 Meget ofte, 5 Altid

Kodningsinstruktioner:

OE	Score the number circled for each item. If more than one consecutive number is circled, score as the lower number (less coping). If the numbers are not consecutive, do not score the item. The scale score is the mean of the six items. If more than two items are missing answers, set the value of the score for this scale to missing. Scores range from 0 to 5, with a higher score indicating more practice of these techniques. <i>For hvert delelement angives den værdi, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det laveste tal (dårligere håndtering). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren er gennemsnittet af de seks delelementer. Hvis mere end to delelementer mangler besvarelse, sættes værdien af skalaen til manglende. Scorer går fra 0 til 5, hvor højere score angiver større anvendelse af disse teknikker.</i>
A	A value is given for each partial element which is circled as a score. If there are circled two consecutive numbers in a single partial element, the lowest number is noted (bad handling). If there are circled two non-consecutive numbers no score is noted. The score of the scale is the average of the 6 partial elements. If more than 2 partial elements lack answers the value of the scale is missing. The score is from 0 to 5, where the highest score gives the greater use of these techniques.
D2	For hvert delspørgsmål angiv som score det tal, som der er sat ring om. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det højeste tal (dårligere håndtering). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score (missing). Scoren for spørgsmålet er gennemsnittet af scorerne fra de seks delspørgsmål. Hvis mere end to delspørgsmål mangler besvarelse (dvs. der mangler tre eller flere svar), sættes værdien af spørgsmålet til ubesvaret (missing). Scorer går fra 0 til 5, hvor højere score angiver større anvendelse af disse teknikker.

Notater vedr. oversættelsen:

- 'Tænker (på det) ... som en anden følelse, for eksempel en varm følelsesløs fornemmelse': denne sætning var svært for oversætterne – hvordan kan en følelse/fornemmelse være varm og følelsesløs samtidig? Der foreslås, at det ændres til 'for eksempel en fornemmelse af varme eller følelsesløshed'.
- I sætningen 'Bruger visualisering eller forestiller dig, at du for eksempel er et andet sted' virker 'for eksempel' forvirrende; der foreslås, at den flyttes til før 'forestiller dig'.

Physical abilities: kodningsinstruktioner

OE	Physical abilities <i>Fysiske evner</i>
A	Physical capabilities
B	Physical ability
D2	Fysiske evner
OE	Score the number circled for each item. If more than one consecutive number is circled for one item, code the higher number (more difficulty). If responses are not consecutive, code as blank. The HAQ 8-item disability index is the mean of the eight items. If more than 2 items are blank, do not score the index. <i>Angiv for hvert delement det tal, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det højeste tal (større besvær). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Værdien for HAQ 8-item disability index er gennemsnittet af de 8 delementer. Hvis mere end to delementer mangler besvarelse, angives ingen score.</i>
A	State for each partial element the number, which is circled as a score. If there are circled two consecutive numbers in a single partial element, the highest number is noted (greater difficulty). If there are circled two non-consecutive numbers no score is noted. The value for HAQ 8-item disability index is the average of the 8 partial elements. If more than partial elements are missing, no value is given.
D2	For hvert delspørgsmål angiv som score det tal, som der er sat ring om. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det højeste tal (større besvær). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score (missing). Værdien for HAQ 8-item disability index er gennemsnittet af scorerne fra de otte delspørgsmål. Hvis mere end to delspørgsmål mangler besvarelse (dvs. der mangler tre eller flere svar), sættes scoren for spørgsmålet til ubesvaret (missing). Højere score angiver større besvær.

Notater vedr. oversættelsen:

- Der tilføjes 'Højere score angiver større besvær' for at være konsekvent med kodningsinstruktionerne for andre spørgsmål.

OE	Confidence about doing things <i>Tiltro til selv at kunne gøre noget</i>
A	Confidence in your abilities in being able to
B	Confidence to do things yourself
D2	Tiltro til selv at kunne gøre noget
OE	For each of the following questions, please circle the number that corresponds with your confidence that you can do the tasks regularly at the present time. How confident are you that you can... <i>For hvert af de følgende spørgsmål sæt ring om det tal, som passer til hvor stor tiltro du har til at kunne udføre følgende opgaver jævnligt på nuværende tidspunkt. Hvor stor tiltro har du til at du kan:</i>
A	For each of the following questions, circle the number which fits to how much confidence you have in being able to complete the following tasks regularly at the present moment. How much confidence do you have in being able to ...
B	For each of the following questions, circle the number that describes how confident you are that you can carry out the following on a regular basis at the moment. How confident are you that can ...
D2	For hvert af de følgende spørgsmål sæt ring om det tal, som passer til hvor stor tiltro du har til at kunne udføre følgende opgaver jævnligt på nuværende tidspunkt. Hvor stor tiltro har du til at du kan:
OE	Keep the fatigue caused by your disease from interfering with the things you want to do? <i>Forhindre trætheden, forårsaget af din sygdom, i at gribe ind i de ting du gerne vil gøre?</i>
A	Prevent tiredness caused by your illness in influencing/interfering those things/activities that you would like to do?
B	Prevent tiredness, resulting from your illness, from stopping you from doing the things you want to?
D2	Forhindre <i>træthed</i> forårsaget af din sygdom i at gribe ind i de ting, du gerne vil gøre?
OE	Keep the physical discomfort or pain of your disease from interfering with the things you want to do? <i>Forhindre de fysiske ubehag eller smerter, som din sygdom forårsager, i at gribe ind i de ting du gerne vil gøre?</i>
A	Prevent the physical unpleasantness or pains caused by your illness in influencing/interfering those things/activities that you would like to do?
B	Prevent physical discomfort or pain, resulting from your illness, stopping you from doing the things you want to?
D2	Forhindre <i>fysiske ubehag eller smerter</i> forårsaget af din sygdom, i at gribe ind i de ting du gerne vil gøre?
OE	Keep the emotional distress caused by your disease from interfering with the things you want to do? <i>Forhindre den følelsesmæssige belastning, som din sygdom forårsager, i at gribe ind i de ting du gerne vil gøre?</i>
A	Prevent the emotional stress caused by your illness in influencing/interfering those things/activities that you would like to do?
B	Prevent the emotional strain, resulting from your illness, stopping you from doing the things you want to?
D2	Forhindre <i>følelsesmæssige belastninger</i> forårsaget af din sygdom, i at gribe ind i de ting du gerne vil gøre?

OE	Keep any other symptoms or health problems you have from interfering with the things you want to do? <i>Forhindre andre symptomer eller helbredsproblemer i at gribe ind i de ting du gerne vil gøre?</i>
A	Prevent other symptoms or health problems in influencing/interfering those things/activities that you would like to do?
B	Preventing other symptoms or health problems from stopping you doing the things you want to?
D2	Forhindre andre symptomer eller helbredsproblemer i at gribe ind i de ting du gerne vil gøre?
OE	Do the different tasks and activities needed to manage your health condition so as to reduce your need to see a doctor? <i>Udføre de forskellige opgaver og aktiviteter, som er nødvendige for at tage hånd om dit helbred, for at reducere dit behov for at opsøge læge?</i>
A	Perform the various tasks and activities which are necessary for your health, thus enabling you to reduce the need to visit the doctor?
B	Carry out the different tasks and activities which are necessary to minimize the need for contacting the doctor?
D2	Udføre de forskellige opgaver og aktiviteter, som er nødvendige for at tage hånd om dit helbred, for at reducere dit behov for at opsøge læge?
OE	Do things other than just taking medication to reduce how much your illness affects your everyday life? <i>Gøre andet end blot tage medicin for at begrænse, hvor meget din sygdom påvirker din dagligdag?</i>
A	Do other than just take medicine to limit how much your illness affects your daily life?
B	Do something other than just taking medicine to limit how much your illness impacts on your daily life?
D2	Gøre andet end blot tage medicin for at begrænse, hvor meget din sygdom påvirker din dagligdag?
OE	1 Not at all confident, 10 Totally confident <i>1 Slet ingen tiltro, 10 Fuld tiltro</i>
A	Absolutely no confidence, Fully confident
B	No confidence, Fully confident
D2	1 Slet ingen tiltro, 10 Fuld tiltro

Kodningsinstruktioner:

OE	<p>The score for each item is the number circled. If two consecutive numbers are circled, code the lower number (less self-efficacy). If the numbers are not consecutive, do not score the item. The score for the scale is the mean of the 6 items. If more than 2 items are missing, do not score the scale. Higher number indicates higher self-efficacy.</p> <p><i>Scoren for hvert delement er det tal, der er sat ring om. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det laveste tal (mindre tiltro til at kunne gøre noget). Hvis tallene ikke er fortløbende, angives ingen score. Scoren for skalaen er gennemsnittet af de 6 delementer. Hvis mere end 2 delementer ikke er besvaret, angives ingen score for skalaen. Højere tal angiver større tiltro til at kunne gøre noget.</i></p>
A	<p>The score for each partial element is the number circled. . If there are circled two consecutive numbers in a single partial element, the lowest number is noted (less confidence in abilities of being able to do something). If the numbers are non-consecutive no score is noted. The score of the scale is the average of the 6 partial elements. If more than 2 partial elements lack answers the value of the scale is missing. Higher numbers states greater confidence in being able to do something.</p>
D2	<p>For hvert delspørgsmål angiv som score det tal, som der er sat ring om. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det laveste tal (mindre tiltro til at kunne gøre noget). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score (missing). Scoren for spørgsmålet er gennemsnittet af scorerne fra de seks delspørgsmål. Hvis mere end to delspørgsmål mangler besvarelse (dvs. der mangler tre eller flere svar), sættes scoren for spørgsmålet til ubesvaret (missing). Højere score angiver større tiltro til at kunne gøre noget.</p>

Notater vedr. oversættelsen:

- Oversætterne fandt især delspørgsmål 1-3 svært at forstå. Der ændres fra den bestemte form og 'som din sygdom forårsager' til ubestemt form (træthed, fysiske ubehag eller smerter, følelsesmæssige belastninger) og 'forårsaget af din sygdom'. Der anbefales også, at 'trætheden' osv. skrives i kursiv.
- I kodningsinstruktionerne ændres 'tal' til 'score', dvs.: Højere score angiver større tiltro til at kunne gøre noget.

OE	Daily activities <i>Daglige aktiviteter</i>
A	Daily activities
B	Daily activities
D2	Daglige aktiviteter
OE	During the past 4 weeks , how much... (Circle one) <i>I løbet af de seneste 4 uger hvor meget... (Sæt ring om ét tal for hvert spørgsmål)</i>
A	During the last four weeks how much ....circle a number for each question
B	During the last 4 weeks to what extent ... (Circle one number for each question)
D2	I løbet af de seneste 4 uger hvor meget... (Sæt ring om ét tal for hvert spørgsmål)
OE	Has your health interfered with your normal social activities with family, friends, neighbors or groups? <i>Har dit helbred grebet ind i dine normale sociale aktiviteter med familie, venner, naboer eller andre?</i>
A	Has your health affected your normal social activities with family, friends, neighbours or others?
B	Has your health inhibited you in your normal social activities with family, friends, neighbors or others?
D2	Har dit helbred grebet ind i dine normale sociale aktiviteter med familie, venner, naboer eller andre?
OE	Has your health interfered with your hobbies or recreational activities? <i>Har dit helbred grebet ind i dine hobbies eller fritidsaktiviteter?</i>
A	Has your health affected your hobbies or leisure time activities?
B	Has your health inhibited you in your hobbies or leisure activities?
D2	Har dit helbred grebet ind i dine hobbies eller fritidsaktiviteter?
OE	Has your health interfered with your household chores? <i>Har dit helbred grebet ind i dine daglige gøremål i hjemmet?</i>
A	Has your health affected your daily chores at home?
B	Has your health inhibited you in your daily chores in the home?
D2	Har dit helbred grebet ind i dine daglige gøremål i hjemmet?
OE	Has your health interfered with your errands and shopping? <i>Har dit helbred påvirket din evne til at udføre ærinder og indkøb?</i>
A	Has your health affected your ability to perform errands and shopping?
B	Has your health affected your ability to carry out errands or shopping?
D2	Har dit helbred påvirket din evne til at udføre ærinder og indkøb?
OE	0 Not at all, 1 Slightly, 2 Moderately, 3 Quite a bit, 4 Almost totally <i>0 Slet ikke, 1 Lidt, 2 Moderat, 3 Temmelig meget, 4 Næsten fuldstændig</i>
A	0 Not at all, 1 A little, 2 Moderately, 3 Pretty much, 4 Nearly completely
B	0 Not at all, 1 A little, 2 Moderately, 3 Quite a lot, 4 Nearly completely
D2	0 Slet ikke, 1 Lidt, 2 Noget, 3 Temmelig meget, 4 Næsten fuldstændig

Kodningsinstruktioner:

OE	<p>The score of each item is the number circled. If two consecutive numbers are circled for a single item, score the higher number (more limitation). If two non-consecutive numbers are circled, do not score the item. The score of the scale is the mean of the four items. If more than one item is missing, do not score the scale. A higher score indicates greater limitation of activities.</p> <p><i>For hvert delelement angives den værdi, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal i et enkelt delelement, angives det højeste tal (større påvirkning). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren for skalaen er gennemsnittet af de fire delelementer. Hvis mere end et delelement mangler besvarelse, sættes værdien af skalaen til manglende. Højere score angiver større påvirkning i aktiviteter.</i></p>
A	<p>A value is given for each partial element which is circled as a score. If there are circled two consecutive numbers in a single partial element, the highest number is noted (greater implications). If there are circled two non-consecutive numbers no score is noted. The score of the scale is the average of 4 partial elements. If more than one partial element lack answers the value of the scale is missing. The higher score states greater implications for participation in activities.</p>
D2	<p>For hvert delspørgsmål angiv som score det tal, som der er sat ring om. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det højeste tal (større påvirkning). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score (missing). Scoren for spørgsmålet er gennemsnittet af scorerne fra de fire delspørgsmål. Hvis mere end et delspørgsmål mangler besvarelse (dvs. der mangler to eller flere svar), sættes scoren for spørgsmålet til ubesvaret (missing). Højere score angiver større påvirkning i aktiviteter.</p>

Notater vedr. oversættelsen:

- En af oversætterne var usikker over anvendelse af 'moderat' (er et svært ord?) som svarmulighed og foreslog 'noget' i stedet for. Andre steder i spørgeskemaet anvendes der 'noget af tiden', 'noget besvær' osv. Derfor foreslås ændring af 'moderat' til 'noget', som stadig ligger mellem 'lidt' og 'temmelig meget'.

OE	Only one more page to go! <i>Nu er der kun én side tilbage!</i>
A	Now there is only one side left!
B	There is only one page left!
D2	Nu er der kun én side tilbage!

OE	Medical care – communication with physicians <i>Kontakt med sundhedsvæsenet [Kommunikation med læger]</i>
A	Contact with the health service
B	Contact with the healthcare system
D2	Kontakt med sundhedsvæsenet [Kommunikation med læger]
OE	When you visit your doctor , how often do you do the following (please circle one number for each question): <i>Hvor ofte gør du følgende, når du går til læge? (Sæt ring om ét tal for hvert spørgsmål)</i>
A	How often do the following when you visit the doctor? Circle one number per question
B	How often do you do the following when you go to the doctor? (Circle one number for each question)
D2	Hvor ofte gør du følgende, når du går til læge? (Sæt ring om ét tal for hvert spørgsmål)
OE	Prepare a list of questions for your doctor <i>Forbereder en liste med spørgsmål til lægen</i>
A	Prepare a list of questions for the doctor
B	Prepare a list of questions to the doctor
D2	Forbereder en liste med spørgsmål til lægen
OE	Ask questions about the things you want to know and things you don't understand about your treatment <i>Stiller spørgsmål om det du ønsker at vide og det, du ikke forstår omkring din behandling</i>
A	Ask questions about what you wish to know, and what you don't understand concerning your treatment
B	Ask questions about the things you want to know, and about the things you don't understand about your treatment
D2	Stiller spørgsmål om det du ønsker at vide og det, du ikke forstår VED din behandling
OE	Discuss any personal problems that may be related to your illness <i>Drøfter personlige problemer, som kan være forbundet med din sygdom</i>
A	Discuss personal problems which may be connected to your illness
B	Discuss personal problems that could be connected to your illness
D2	Drøfter personlige problemer, som kan være forbundet med din sygdom
OE	0 Never, 1 Almost never, 2 Sometimes, 3 Fairly often, 4 Very often, 5 Always <i>0 Aldrig, 1 Næsten aldrig, 2 Af og til, 3 Temmelig ofte, 4 Meget ofte, 5 Altid</i>
A	0 Never, 1 Almost never, 2 Occasionally, 3 Pretty often, 4 Very often, 5 Always
B	0 Never, 1 Almost never, 2 Sometimes, 3 Often, 4 Very often, 5 Always
D2	0 Aldrig, 1 Næsten aldrig, 2 Af og til, 3 Temmelig ofte, 4 Meget ofte, 5 Altid

Kodningsinstruktioner:

OE	Score each item as the number circled. If more than one consecutive number is circled, code the lower number (less communication). If the numbers are not consecutive, do not score the item. The score is the mean of the three items. If more than one is missing, set the value of the score for the scale to missing. A higher score indicates better communication with physicians. <i>For hvert delement angives den værdi, som der er sat ring om, som scoren. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal i et enkelt delement, angives det laveste tal (mindre kommunikation). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score. Scoren er gennemsnittet af de tre delementer. Hvis mere end et delement mangler besvarelse, sættes værdien af scoren til manglende. Højere score angiver bedre kommunikation med læger.</i>
A	A value is given for each partial element which is circled as a score. If there are circled two consecutive numbers in a single partial element, the lowest number is noted (less communication). If there are circled two non-consecutive numbers no score is noted. The score of the scale is the average of 3 partial elements. If more than one partial element lack answers the value of the scale is missing. The higher score states better communications with doctors.
D2	For hvert delspørgsmål angiv som score det tal, som der er sat ring om. Hvis der er sat ring om to fortløbende tal, angives det laveste tal (mindre kommunikation). Hvis der er sat ring om to ikke-fortløbende tal, angives ingen score (missing). Scoren for spørgsmålet er gennemsnittet af scorerne fra de tre delspørgsmål. Hvis mere end et delspørgsmål mangler besvarelse (dvs. der mangler to eller flere svar), sættes scoren for spørgsmålet til ubesvaret (missing). Højere SCORE angiver bedre kommunikation med læger.

OE	Medical care visits <i>Konsultationer</i>
OE	In the past 6 months , how many times did you visit a physician? (Do not include visits while in the hospital or the hospital emergency department) _____ visits <i>Indenfor de seneste 6 måneder, hvor ofte har du besøgt din praktiserende læge eller anden læge? (Du skal ikke tælle henvendelser med, som er foregået under indlæggelse eller på akutmodtagelse/skadestue) _____ antal besøg</i>
A	Within the last 6 months how often have you visited your GP or another doctor (You should not count visits which are part of hospital admission or acute admission) ___ number of visits
B	During the last 6 months how often have you visited your GP (general practitioner) or another doctor? (Please do not count referrals that have taken place in connection with an admission or visit to an accident and emergency department) _____ number of visits
D2	Indenfor de seneste 6 måneder, hvor ofte har du besøgt din praktiserende læge eller anden læge? (Du skal ikke tælle den kontakt til læger med, som er foregået under indlæggelse eller på akutmodtagelse/skadestue) _____ antal besøg
OE	In the past 6 months , how many times did you go to a hospital emergency department? ____ times <i>Indenfor de seneste 6 måneder, hvor ofte har du henvendt dig på skadestue? _____ antal gange</i>
A	Within the last 6 months how often have you visited the casualty? ___ number of times
B	During the last 6 months, how often have you visited an accident and emergency department? _____ number of visits
D2	Indenfor de seneste 6 måneder, hvor ofte har du henvendt dig på skadestue? _____ antal gange

OE	In the past 6 months , how many TIMES were you hospitalized for one night or longer? <i>Indenfor de seneste 6 måneder, hvor mange GANGE har du været indlagt på sygehus for en nat eller flere? _____ antal gange</i>
A	Within the last 6 months how many times have you been admitted to hospital for one or more nights? _____ number of times
B	During the last 6 months, how many times have you been admitted for one night or more? _____ number of times
D2	Indenfor de seneste 6 måneder, hvor mange GANGE har du været indlagt på sygehus for en nat eller flere? _____ antal gange
OE	a) How many total NIGHTS did you spend in the hospital in the past 6 months ? _____ nights <i>a) Hvor mange NÆTTER har du tilbragt på sygehus i alt indenfor de seneste 6 måneder? _____ antal nætter</i>
A	How many nights have you spent in hospital within the last 6 months? _____ number of nights
B	How many nights have you spent in hospital in total during the last 6 months? _____ number of nights
D2	a) Hvor mange NÆTTER har du tilbragt på sygehus i alt indenfor de seneste 6 måneder? _____ antal nætter
OE	b) Were any of these hospitalizations at a skilled nursing facility, convalescent hospital, or other minimum care facility? Yes/No <i>Indenfor de seneste 6 måneder hvor mange gange har du været på rekreationsophold eller ophold på et sanatorium eller en genoptrænings- eller aflastningsafdeling f.eks. på plejehjem, hospice eller beskyttet enhed? _____ antal gange</i>
A	Within the last 6 months how many times have you been on a recuperating or rest cure or in a convalescence home or a rehabilitation cure or old peoples home, hospice or a shelter? _____ number of times
B	During the last 6 months how many times have you been on a recuperative stay or stayed at a health or a rehabilitation centre, or a relief centre e.g. at a nursing home, hospice or shelter? _____ number of times
D2	Indenfor de seneste 6 måneder hvor mange gange har du været på rekreationsophold eller ophold på et sanatorium eller en genoptrænings- eller aflastningsafdeling f.eks. på plejehjem, hospice eller beskyttet enhed? _____ antal gange

Kodningsinstruktioner:

<p>OE</p> <p>A</p> <p>D2</p>	<p>These are single items and the respondent's answers are scored directly as written; Yes =1 and No=2'. The instruments' developers have found that they often have to follow up with telephone clarification for these items, no matter how they are written. You will need to figure out how stringent you want to be in your own research. For example, do you want to count an ER visit that resulted in an inpatient admission? Do you want to clarify whether the physician visits include infusions, allergy shots, dialysis, or diagnostic tests?</p> <p><i>Disse delelementer behandles hver for sig, og respondentens besvarelser scores direkte som de skrives; Ja = 1 og Nej = 2. Instrumentets udviklere har konstateret, at de ofte er nødt til at følge op med telefonisk henvendelse for at afklare disse spørgsmål, uanset hvordan disse formuleres. Man skal gøre sig klart, hvor stringent man vil være i ens egen undersøgelse. Vil man fx tælle en henvendelse på en skadestue som resulterede i en indlæggelse med? Ønsker man at klarlægge om et besøg hos lægen inkluderer indsprøjtninger, allergivaccinationer, dialyse eller diagnostiske tests?</i></p> <p>These partial elements are treated separately and the respondent's answers score directly as written. The tool developer has noted that it is often necessary to follow up by telephone to clarify these questions however they are formed. One should be aware how stringent one should be in ones study. Should one for instance count an application in a casualty department which results in a admission to the hospital? Does one wish to clarify that a visit to the doctor includes injections, allergy vaccinations, dialysis or diagnostic tests?</p> <p>Disse delspørgsmål behandles hver for sig, og respondentens besvarelser scores direkte som de skrives; Ja = 1 og Nej = 2. Instrumentets udviklere har konstateret, at de ofte er nødt til at følge op med telefonisk henvendelse for at afklare disse spørgsmål, uanset hvordan disse formuleres. Man skal gøre sig klart, hvor stringent man vil være i ens egen undersøgelse. Vil man fx tælle en henvendelse på en skadestue som resulterede i en indlæggelse med? Ønsker man at klarlægge om et besøg hos lægen inkluderer indsprøjtninger, allergivaccinationer, dialyse eller diagnostiske tests?</p>
------------------------------	---

Notater vedr. oversættelsen:

- Spørgsmål under 'Kommunikation med læger': ændre 'omkring din behandling' til 'ved din behandling', da det er mere naturligt på dansk.
- Vedr. besøg hos læger ændres 'Du skal ikke tælle henvendelser med' til 'Du skal ikke tælle den kontakt til læger med', da det gør det mere præcist.

<p>OE</p>	<p>Thank-you for your help! <i>Tak for din medvirken</i></p>
<p>A</p>	<p>Thank you for your participation</p>
<p>B</p>	<p>Thankyou for your participation</p>
<p>D2</p>	<p>Tak for din medvirken</p>

4 Afprøvning af den danske version af spørgeskemaet 'Kronisk sygdom'

Den danske version er blevet afprøvet blandt 8 mænd og kvinder med kronisk sygdom. Målgruppen var følgende:

- Køn: flere kvinder end mænd (fx 80% kvinder)
- Alder: 48-64 år
- Etnicitet: Etnisk dansk
- Diagnoser: Gigt-sygdom (2 pers), diabetes (2 pers), KOL (1 pers), fibromyalgi/kronisk træthed (1 pers), hjertesygdom (1 pers), smertepatient (1 person)
- Har været kronisk syge i mere end 3 år; diagnosticeret eller under udredning. Derfor har de også erfaringer med at have problemer i hverdagen som følge af deres kroniske sygdom, fx generende symptomer som træthed og smerter

Og hvis muligt:

- Patienter fra både by og landkommuner
- Uddannelse: kortuddannede, ufaglærte, mellemlang og længere videregående uddannelse

N.B. To ekstra spørgsmål blev inkluderet efter ønske fra Komiteen for Sundhedsoplysning:

- Hvor sikker er du på, at du kan påvirke din livssituation til det bedre?
- Hvor sikker er du på, at du kan gennemføre nødvendige livsstilsændringer som fx mere fysisk aktivitet eller sundere kost?

4.1 Metode

Interviewene foregik på følgende måde. Først fik patienten en kort forklaring af projektet og blev bedt om at udfylde spørgeskemaet. Derefter blev patienten bedt om at opgive oplysninger om alder, uddannelse og bopæl. Så kom der spørgsmål om spørgeskemaet, først generelt om hele spørgeskemaet og derefter rettet mod specifikke spørgsmål.

Generelt:

1. Er spørgeskemaet klart, let at forstå, let at besvare?
2. Hvad synes du om spørgeskemaets længde?
3. Er instruktionerne klare?

Specifikt for hvert spørgsmål:

1. Hvad synes du, at spørgsmålet spørger om?
2. Hvad tænkte du på, da du svarede spørgsmålet?
3. Er der ord, som du fandt svært at forstå?
4. Hvad betyder [ORD] for dig? (Især for ord, der var svært at oversætte fx i spørgsmålene under 'Hvordan lever du med dine symptomer' og 'Tiltro til selv at kunne gøre noget', 'træthed' vs. 'udmattelse', 'stakåndethed' vs. 'åndenød').
5. Ville du ændre noget i spørgsmålet/instruktionerne/svarmulighederne?
6. Ville du tilføje noget til spørgsmålet/instruktionerne/svarmulighederne?
7. (Vedr. spørgsmål om symptomer): Hvad mener du om søjlerne her?

4.2 Karakteristika af interviewpersonerne

Patient nr (PN)	Køn	Alder	Uddannelse	Bopæl	Sygdom	Interviewsted & dato
1	K	57	Folkeskolen (selvstændig, ejer og arbejder på restaurant)	Odense	Fibromyalgi i 16 år; har perioder (der kan vare flere dage) med stærke smerter og træthed, hvor hun ikke kan noget; smerter er over hele kroppen	Smertecenter – Fyns Amt (på OUH) 6.09.07
2	M	64	Faglært (smed)	Odense	KOL – på ilt; har haft lungesygdom i mange år <i>NB. Jeg skulle læse spørgsmålene højt pga. patientens dårlige syn.</i>	Lungemedicinsk ambulatorium, OUH 12.09.07
3	M	64	Faglært (værktøjsmager)	Odense	Hjertesvigt. Første blodprop i 1999; fik pacemaker i 2002; blev fortidspensionist i 2003; har haft ca. 12 hjertestop siden december 06	Hjertesvigt klinik, OUH 12.09.07
4	K	52	Lærer	Odense	Diabetes i over 10 år; tager insulin. Skal undersøges på ortopedkirurgisk ambulatoriet pga. smerter i benene.	Diabetesskolen, OUH 18.09.07
5	K	52	Dagplejemor	Morud	Diabetes i 6 år; tager insulin.	Diabetesskolen, OUH 18.09.07
6	M	61	Smed	Årslev	Sjögrens syndrom (tørre mund, tørre øjne, gigt) i 4 år. Hjerte-problemer i 4 år. Sjælden form for leukæmi. <i>NB. Jeg skulle læse spørgsmålene højt pga. patientens dårlige syn.</i>	Reumatologisk ambulatorium, OUH 20.09.07
7	K	63	Kontoruddannet	Otterup	Leddegigt siden barndom, i hele kroppen især hænderne.	Reumatologisk ambulatorium, OUH 20.09.07
8	M	51	Smed	Als	Smerter i flere år forårsaget af diskusprolaps i nakken. Smerter i nakken ryg, V arm & V hånd. Har haft to operationer, som ikke er lykkedes mht. smerterne, og nu prøver ny medicin.	Smertecenter – Fyns Amt (på OUH) 21.09.07

4.3 Patienternes kommentarer på spørgeskemaet

Generelt indtryk af spørgeskemaet	PN1. Fint, let at forstå, relevant, passende længde PN2. Relevante spørgsmål; nogle af spørgsmålene er svære at forstå, ellers OK PN3. Fint. PN4. Fint spørgeskema for kronisk sygdom, men side 6 (Fysiske evner) er ikke relevante for mig – jeg kan det hele. PN5. Det er ikke kun til personer med diabetes – nogle spørgsmål er mindre relevante for mig. PN6. OK, der er nogle svære spørgsmål. PN7. Fint for mennesker med kronisk sygdom som mig. PN8. Fint, dog er der nogle spørgsmål, som er svære at forstå.
Alment helbred	PN1. Det er svært at svare, da jeg har dårlige perioder, men har det godt i øjeblikket PN2. Der er så få ting jeg kan foretage mig (svarede 5). PN3. Føler utilpas, har ondt i brystet og maven, oplever tit hjertestop (svarede 5). PN4. Har det bedre nu at blodsukker næsten er reguleret, men stadig nogle ting der mangler. PN5. Mit helbred kunne være bedre, men også værre. PN6. Godt – har nogle problemer. PN7. Godt – jeg er vant til det. PN8. Har det virkelig dårligt i øjeblikket.

Symptomer	<p>PN1. Sp. 1-3 ligner hinanden: nedtrykt, ængstelig, bekymret – de er lidt det samme. Jeg er bange for, at det hele bliver dårligere.</p> <p>PN2. Jeg er et positivt menneske, men man kan være ængstelig når man er indlagt; man kan bekymre sig om fremtiden (men jeg er afklaret om det, og min kone ved, hvad hun skal).</p> <p>PN3. Nedtrykt når han tænker på sit helbred; ængstelig når han skal sove; bange for at han bliver endnu mere syg; frustrationer at han så tit skal til egen læge, klinikker, ambulatoriet, ørelæge – det er altid noget at spekulere over.</p> <p>PN4. Sp. 2 & 3 ligner hinanden – 'ængstelig' og 'bekymret' er sider af samme sag; jeg er bange for følgesygdomme, og for ikke at kunne leve op til det som vil forhindre følgesygdomme. Bliver frustreret når blodsukker pludselig falder, selvom jeg er forsigtig.</p> <p>PN5. Kan skelne mellem spørgsmålene. Har ikke været nedtrykt, ængstelig (fx om mit helbred om 10 år) eller frustreret, men er noget bekymret, da blodsukkeret ikke er i orden i øjeblikket.</p> <p>PN6. Ængstelig over en hjerteoperation og bliver bekymret, når der ikke er noget, der lykkes. Kan skelne mellem spørgsmålene.</p> <p>PN7. Ængstelig for fremtid – om jeg bliver endnu mere handikappet og mere afhængig af andre; kan nogle gange føle mig nedtrykt, bekymret eller frustreret over gigten.</p> <p>PN8. Patienten begyndte næsten at græde, da han skulle svare på det først – 'nedtrykt'. Han kunne godt se forskellene mellem de fire spørgsmål (svarede 4-5 på alle fire).</p>
Symptomer (visuelle) - design	<p>PN1. Søjlerne hjælper, det er godt at have dem sammen med tallene.</p> <p>PN2. Det er godt at have søjlerne også.</p> <p>PN3. Søjlerne hjælper.</p> <p>PN4. Ingen kommentar.</p> <p>PN5. Søjlerne er godt at have.</p> <p>PN6. Ingen kommentarer.</p> <p>PN7. Hun fandt søjlerne lidt forvirrende – kunne nøjes med tallene – men hun er vant til spørgeskemaer med tal.</p> <p>PN8. Søjlerne er fint at have.</p>
Symptomer (visuelle) - træthed	<p>PN1. Jeg svarede 6 fordi jeg ikke orker noget, ikke kan overskue tingene. Jeg snakker om træthed, ikke udmattelse.</p> <p>PN2. Træthed er fint, ikke udmattelse.</p> <p>PN3. Træthed, ikke udmattelse – svarede 10: kan faktisk ikke noget, ingen kræfter – efter at gå 2m kan han ikke mere.</p> <p>PN4. Jeg er træt pga. min arbejdssituation ikke pga. diabetes.</p> <p>PN5. Ikke mere træt end normalt.</p> <p>PN6. Hvis jeg ikke tog medicin, så ville jeg være på 7 (svarede 0).</p> <p>PN7. Føler mig noget træt (svarede 4).</p> <p>PN8. Er ofte træt.</p>

Symptomer (visuelle) - stakåndethed	<p>PN1. Stakåndethed er fint at bruge her – åndenød betyder det samme.</p> <p>PN2. Stakåndethed er OK – det er forpustet; åndenød er det samme.</p> <p>PN3. Stakåndethed er fint – det samme som åndenød. Svarede 6: kan ikke rigtig få luft.</p> <p>PN4. Stakåndethed er fint her – åndenød er værre – når man simpelthen ikke kan gå. Jeg bliver forpustet når jeg går op af trapperne, laver hurtige bevægelser osv.</p> <p>PN5. Bliver ikke stakåndet. Åndenød er noget værre – når man slet ikke kan få luft.</p> <p>PN6. Det varierer – er 10, når det er slemt (hjerterproblemer).</p> <p>PN7. Hvis jeg anstrenger mig eller går for hurtigt; åndenød er noget andet – man ikke kan få luft – jeg har ikke problemer med åndenød, men bliver forpustet (stakåndet).</p> <p>PN8. 'Stakåndet' er et mærkelig ord – jeg bliver forpustet når jeg bevæger mig. Åndenød er noget helt andet – når man ikke kan få luft. Han vil fortrække ordet 'forpustet'.</p>
Symptomer (visuelle) - smerter	<p>PN1. Jeg har haft smerter på 10, så jeg ved at det er muligt.</p> <p>PN2. Slidgigt i hoften og skuldrene.</p> <p>PN3. Smerter i brystet.</p> <p>PN4. Smerter i benene.</p> <p>PN5. Ingen smerter.</p> <p>PN6. Svage smerter i brystet (hjertet).</p> <p>PN7. Smerter i hænderne.</p> <p>PN8. Har stærke smerter nu (svarede 10).</p>
Fysiske aktiviteter	<p>PN1. Det er ikke sjovt - det er pinligt, at jeg ikke har gjort noget – har haft for travlt på restauranten. Er dog relevante spørgsmål for personer med smerter – før i tiden er jeg gået til Pilates – det ville jeg have svaret under 'smidighed' dvs. stræk- eller styrkeøvelser.</p> <p>PN2. Jeg laver ikke noget men er indstillet på at komme i gang.</p> <p>PN3. Kun motionsgang – små ture med hunden.</p> <p>PN4. Laver flere strækøvelser i løbet af dagen, cykler til og fra arbejde, laver øvelser med en bold derhjemme (er andre aerobic øvelser?).</p> <p>PN5. Laver strækøvelser for ryggen, går på tur flere gange om ugen.</p> <p>PN6. Tager gåture (motionsgang) og bruger motionscykel derhjemme.</p> <p>PN7. Laver en form for gymnastikøvelser derhjemme for skuldrene og ryggen for at beholde smidigheden – men de er ikke styrkeøvelser – mere strækøvelser, eller 'bevægelser'. Går også på ture og svømmer meget.</p> <p>PN8. Kun motionsgang – han kører på arbejde, men går hjemme for at få motion.</p>

<p>Hvordan lever du med dine symptomer?</p>	<p>PN1. Jeg bruger det første (lægger afstand til smerten); jeg kan ikke hele tiden gå rundt og sige at det gør ondt. Sp. 2 er lidt mærkeligt – det er ikke noget jeg har prøvet, men jeg kan forstå at der kan være nogle der gør det. Mine smerter er bare smerte, ikke andet.</p> <p>PN2. Svarede ja til hjernegymnastik (jeg laver kryds & tværs – så glemmer jeg alt andet), muskelafslapning (hjælper vejtrækning) og taler positivt (det skal jeg med hensyn til mine omgivelser). Kunne forstå alle spørgsmålene.</p> <p>PN3. Lægger afstand ved at sove. Læser meget – 'det må være hjernegymnastik'. Slapper af når det gør ondt. Visualiserer ikke – vil hellere lukke af. Tænker positivt. Kunne ikke rigtig forstå Sp. 2 (jeg tænker på det jo som ubehag) – svarede 1.</p> <p>PN4. Jeg laver vejtrækning og masserer benene – må komme under 'muskelafslapning'. Ikke typen til at lægge afstand til det! Kan godt forstå de andre spørgsmål.</p> <p>PN5. Kan forstå spørgsmålene, men laver ingen af disse ting – det er svært at lægge afstand til problemerne eller tænke om dem som noget andet end ubehag.</p> <p>PN6. Svære at svare på – jeg gør ikke så meget af de her ting – når jeg har det dårligt, så holder jeg mig i ro og slapper af.</p> <p>PN7. Det er en del af min krop, så kan ikke lægge det fra mig; jeg tænker på det ikke som ubehag (det er en del af mig, jeg kender ikke andet, da har haft det siden jeg var barn), men heller ikke som varme eller følelseløshed. Når jeg fx har smerter, går jeg en tur, høre musik, læser (er hjernegymnastik?), omgås andre personer for at glemme det, masserer de steder, hvor det gør ondt (muskelafslapning). Bruger ikke visualisering, men kan forestille sig at andre gør (fx at tænke på gode oplevelser). Taler ikke positivt til sig selv, men tænker positivt (især over for andre mennesker).</p> <p>PN8. Han prøver at lægge afstand til smerterne. Det er ubehag og derfor svarede 0 til sp. 2. Vedr. sp. 6 foretrækker han 'Tænker positive tanker'. Han kunne godt lide de to ekstra items, der blev tilføjet – 'Slapper af eller holder mig i ro' (svarede 4) og "'Gør noget" fx gå en tur, være sammen med andre' (svarede 2). Det er godt at have noget man kan svare på (når de andre er bare 0).</p>
<p>Fysiske evner</p>	<p>PN1. Ingen kommentarer.</p> <p>PN2. Spørgsmålene OK. Har besvær med flere ting – kan ikke gå rundt udendørs (er i kørestole) og hjemmeplejen vasker ham.</p> <p>PN3. Svarede 0 for 'at gå rundt udendørs' ('kan dog ikke gå så langt'). Skal have hjælp til at vaske ryggen.</p> <p>PN4. Ikke relevant for mig – kan gøre det hele.</p> <p>PN5. Ikke relevant for mig – men for en, der har gigt måske.</p> <p>PN6. Ingen problemer og kunne godt forstå spørgsmålene.</p> <p>PN7. Besvær med mange ting pga. gigt.</p> <p>PN8. Noget besvær med de fleste.</p>

<p>Tiltro til selv at kunne gøre noget – træthed</p>	<p>PN1. 'Når jeg er træt, kan jeg ikke magte det' (svarede 6). PN2. Kan ikke forstå spørgsmålet – kan ikke svare. PN3. Har ingen mulighed for at gribe ind (svarede 1) – trætheden kommer bare. PN4. Svært at forstå spørgsmålet – kringlet. Jeg kan godt skubbe arbejdsopgaver fra mig om aften, hvis jeg er træt; men nogle gange gør jeg dem alligevel (svarede 8). PN5. Svært at forstå. Hvis jeg er træt, kan jeg ikke gøre ting – vil lade være med at gøre ting. Kan ikke svare. PN6. Kan gøre det (svarede 10). PN7. Stor tiltro til – hvordan skal det forstås? 'Tiltro' er ikke så tilgængelig et ord. PN8. Kan ikke forstå spørgsmålet – kan ikke svare.</p>
<p>Tiltro til selv at kunne gøre noget – fysiske ubehag</p>	<p>PN1. Ingen kommentarer. PN2. Kan ikke forstå spørgsmålet – kan ikke svare. PN3. Jeg er slet ikke herrer over smerterne – vil dog gerne være. (svarede 1) PN4. Svært at forstå spørgsmålet – 'tiltro'? Hvis ikke der var snak om 'tiltro'...Nogle gange lader jeg smerterne styre, andre gange ikke – gør jeg det bevidst eller ubevidst? Kan ikke svare. PN5. Svært at forstå - kan ikke svare. PN6. Kan gøre det (svarede 10). PN7. Jeg lever et almindeligt liv. PN8. Kan ikke forstå spørgsmålet – kan ikke svare.</p>
<p>Tiltro til selv at kunne gøre noget – belastninger</p>	<p>PN1. Ingen kommentarer. PN2. Kan ikke forstå spørgsmålet – kan ikke svare. PN3. Skulle læse spørgsmålet et par gange for at forstå det og spurgte: Hvad er følelsesmæssige belastninger? Hvis det er at være utilpas, have symptomer så har jeg rimelig tiltro – jeg er ikke pylret; kan holde humør selv når Falck kommer (svarede 7). PN4. Svært at forstå spørgsmålet – kan ikke svare. Giver ikke mening – måske til en med meget værre sygdom. PN5. Hvad menes der med 'følelsesmæssige belastninger'? Kan ikke svare. PN6. Kan gøre det (svarede 10). PN7. Kan forhindre det. PN8. Kan ikke forstå spørgsmålet – kan ikke svare.</p>

<p>Tiltro til selv at kunne gøre noget – andre symptomer</p>	<p>PN1. Ingen kommentarer. PN2. Kan ikke forstå spørgsmålet – kan ikke svare. PN3. Jeg kan ikke forhindre andre symptomer, de kommer bare så pludselig (svarede 1). PN4. Svært at forstå spørgsmålet – kan ikke svare. PN5. Svært at forstå - kan ikke svare. PN6. Kan gøre det (svarede 10) – jeg er troende, jeg vil få det rigtig godt. PN7. Kan forhindre det. PN8. Kan ikke forstå spørgsmålet – kan ikke svare.</p>
<p>Tiltro til selv at kunne gøre noget – opgaver</p>	<p>PN1. Jeg gider ikke tage til lægen (svarede 5). PN2. Kan ikke forstå spørgsmålet – kan ikke svare. PN3. Læste spørgsmålet højt 2 gange og spurgte: Hvad betyder 'at tage hånd om mit helbred'? Jeg opfører mig en almindelig hverdag – kun tager piller; jeg <u>skal</u> besøge læge, når sygdommen kommer (svarede 1). PN4. Jeg ved, at jeg har viden, erfaring, muligheden og vilje til at leve op til disse ting (svarede 8-9). PN5. Kan lave øvelser for ryggen, hvis jeg er sat til dem (svarede 10). PN6. Kan gøre det (svarede 10). PN7. Jeg laver mine øvelser. PN8. Kan ikke forstå spørgsmålet – kan ikke svare.</p>
<p>Tiltro til selv at kunne gøre noget – andet end medicin</p>	<p>PN1. Tror jeg kunne, men jeg har ikke overskud til det (svarede 5). PN2. Kan ikke forstå spørgsmålet – kan ikke svare. PN3. Kan ikke gøre andet end at tage pillerne (svarede 1). PN4. Samme som Sp. 5. Ved godt, at jeg nogle gange falder imellem, fx desserter – svarede 8-9. PN5. Vil også gøre motion hverdag osv., hvis jeg var nødt til (svarede 10). PN6. Kan gøre det – medicin, hole mig i gang (svarede 10). PN7. Mit liv er ikke styret af medicin. PN8. Kan ikke forstå spørgsmålet – kan ikke svare.</p>

<p>Sikker – kan påvirke livssituationen</p>	<p>PN1. Ingen kommentarer. PN2. Kan bedre forstå dette spørgsmål – svarede 2-3: han synes ikke, der er så meget han selv kan gøre. PN3. Svarede 4 – nu skal jeg lave noget motion for at se, om det kan hjælpe. PN4. Nemmere spørgsmål, hun var hurtig til at svare på det. Det er kost, motion, regelmæssig dagligdag – svarede 9. PN5. Motion osv. – svarede 10 PN6. Meget sikker (svarede 10). PN7. Hvor meget man selv synes, man kan påvirke ting. PN8. Jeg kan ikke gøre noget i øjeblikket – jeg skal vente og se, om medicinen hjælper. Men det afhænger af, hvad de kan gøre for mig – det kan ændre sig. (svarede 2)</p>
<p>Sikker – livsstilsændringer</p>	<p>PN1. Det ville være godt at gøre det, men jeg har ikke overskud (svarede 6). PN2. Kan bedre forstå dette spørgsmål – svarede 2-3: han synes ikke, der er så meget han selv kan gøre. PN3. Svarede 5 – kan klare kosten og jeg spiser sundt; rygning. PN4. Hun var hurtig til at svare på det. Er især relevant for diabetes, som man kan arbejde med – svarede 9. PN5. Motion og kost, ja – svarede 10. PN6. Meget sikker (svarede 10). PN7. Jeg kan næsten ikke gøre mere end hvad jeg nu gør. PN8. Kan ikke gøre noget nu - svarede 2.</p>
<p>Tiltro til selv at kunne gøre noget – generelle kommentarer</p>	<p>PN1. Synes spørgsmålene er forståelige og relevante; har svaret 4-6 på samtlige skalaer, da hun ved at hun skulle kunne gøre mere, eller at andre kan måske gøre mere, men hun kan ikke klare det, har ikke overskud til det. Synes at Sp. 7 & 8 er gode og relevante; synes det er godt at have alle 8 spørgsmål. PN2. Kunne ikke forstå de første 6 spørgsmål og kunne ikke svare på dem (han kiggede på dem i længere tid). Kunne godt forstå de sidste to. PN3. Han spurgte for at tjekke spørgsmålenes mening og havde besvær med især Sp. 3 og 5. PN4. Kunne ikke forstå Sp. 1-4. PN5. Kunne ikke forstå Sp. 1-4. PN6. Svært at svare på – især de første 4 spørgsmål; han kunne ikke forklare, hvorfor han svarede 10 bortset fra 'jeg kan det hele'. PN7. De første 6 sp. er tunge at forstå – man skal læse dem to gange; der er mere om, hvor meget man ikke kan – begrænsninger. De sidste to er nemmere – man kan se med det samme, hvad man skal svare. PN8. Kunne ikke forstå de første 6 spørgsmål og kunne ikke svare på dem (læste dem højt flere gange).</p>

Daglige aktiviteter	<p>PN1. Svarede 0 for 'hobbies', da ikke har tid til hobbies. Svarede 2 til de andre, fordi hun er nogle gange for træt til at have gæster (orker det ikke), tømme vaskemaskine, gå ud at handle (også fordi poserne bliver for tungt, kan ikke magte det).</p> <p>PN2. Svarede 0 for 'hobbies', da ikke har nogle. Indlæggelser har påvirket sociale aktiviteter, kan ikke hjælp derhjemme og kan normalt ikke tager på indkøb osv.</p> <p>PN3. Var nødt til at melde sig fra et bryllup i weekend; hare meldt sig flere gang fra frimærker klubben (mødes hver uge); kan ikke støvsuge, kun tømmer opvaskemaskine & lægger tøj sammen; handler ind, når han kan.</p> <p>PN4. Kan ikke gå med familien i naturen i øjeblikket; kan ikke tager til fitness center pga. benene; kan ikke lave så meget rengøring; benene gør det svært at købe ind. N.B. 'Evne' er forkert ord – kunne være 'muligheder' i steder for? Evne er noget man har og kan ikke påvirkes.</p> <p>PN5. Ingen påvirkninger bortset fra på daglige gøremål – jeg er ofte for træt og orker ikke, men gør dem alligevel (hvem ellers vil gøre det?), så svaret må være 0.</p> <p>PN6. Kun problemer med daglige gøremål – kan ikke fortsætte med renovering af soveværelset!</p> <p>PN7. Kan ikke køber ind, kun være med.</p> <p>PN8. Helbred griber meget ind i alle områder.</p>
Nu er der kun en side tilbage!	<p>PN1. Det er sjovt og hjælper en til at fortsætte.</p> <p>PN2. Ingen kommentar.</p> <p>PN3. Det er godt nok.</p> <p>PN4. Ingen kommentar.</p> <p>PN5. Fint – meget rart at vide.</p> <p>PN6. Ingen kommentar.</p> <p>PN7. Ingen kommentar.</p> <p>PN8. Ingen kommentar.</p>
Kommunikation med læger	<p>PN1. Hun stiller ikke spørgsmål til lægen, fordi man får nogle mærkelige svar!</p> <p>PN2. Han gør alle 3 ting.</p> <p>PN3. Ikke behov for at skrive det ned – er i hovedet; siger altid hvad jeg mener og spørger altid, også om mere personlige ting.</p> <p>PN4. Det er hvad man kan bruge lægen til!</p> <p>PN5. Spørgsmålene er OK.</p> <p>PN6. Stiller spørgsmål, men ikke de to andre ting.</p> <p>PN7. Gør alle tre, men mest stiller spørgsmål.</p> <p>PN8. Han gør altid de to sidste.</p>

Besøg hos læger	<p>PN1. Talte kun besøg hos praktiserende læge (n=1). Hvis tæller også lægerne på Smertecenter er hun op på 5 besøg.</p> <p>PN2. Tager til lægen 1 gang om måneden.</p> <p>PN3. Syv besøg i alt – hjertesvigt-klinik, smertecenter, egen læge, læge på et andet sygehus.</p> <p>PN4. Svarede først 2 (egen læge), men 5 i alt når hun inkluderer diabetesskolen & øjenlæge.</p> <p>PN5. Svarede først 0 (praktiserende læge) men så 2 for at inkludere besøg på ambulatoriet.</p> <p>PN6. Svarede først kun for praktiserende læge (1 gang om ugen), men kommer også til ambulatoriet 2-4 gange om måneden.</p> <p>PN7. Praktiserende læge (1 gang) plus ambulatoriet (2 gange).</p> <p>PN8. Afprøvede en version med ekstra tekst tilføjet: '<i>Du skal tælle den kontakt til læger med, som er foregået i forbindelse med kontrolbesøg på ambulatoriet eller hos privat praktiserende speciallæger</i>'. Han svarede 5 (3 hos egen læge og 2 på ambulatoriet) og syntes, at det var godt med den ekstra forklaring.</p>
Skadestuen/Indlæggelse	<p>PN1. Ingen kommentarer.</p> <p>PN2. Mange indlæggelser.</p> <p>PN3. Ingen besøg på skadestuen, da han tager direkte til akut afdelingen, når der er behov.</p> <p>PN4. Ingen besøg.</p> <p>PN5. Ingen besøg.</p> <p>PN6. En gang på skadestuen, 5-6 indlæggelser.</p> <p>PN7. Ingen besøg.</p> <p>PN8. Ingen besøg.</p>
Ophold	<p>PN1. Ingen kommentarer.</p> <p>PN2. Har været på aflastningsophold i 3 uger.</p> <p>PN3. Skal på et tidspunkt på et rekreationsophold.</p> <p>PN4. Ingen besøg, ved godt hvad de er.</p> <p>PN5. Ingen besøg, ved godt hvad de er.</p> <p>PN6. Ingen besøg, ved godt hvad de er.</p> <p>PN7. Ingen besøg, ved godt hvad de er.</p> <p>PN8. Ingen besøg, ved godt hvad de er.</p>

4.4 Patienternes besvarelser på spørgsmålene

(blank = kunne ikke svare spørgsmålet)

Pt nr	Helb	Symp1	Symp2	Symp3	Symp4	SV1	SV2	SV3	FA1	FA2	FA3	FA4	FA5	FA6
1	4	2	3	3	2	6	0	6	0	0	0	0	0	0
2	5	1	2	0	1	5	8	4	0	0	0	0	0	0
3	5	1	2	2	3	10	6	3	0	2	0	0	0	0
4	3	2	2	2	2	8	4	8	1	0	0	4	0	1
5	3	0	0	2	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0
6	3	0	1	3	1	0	10	5	0	1	0	2	0	0
7	3	1	3	2	2	4	3	4	3	2	3	0	0	0
8	5	5	4	5	5	7	3	10	0	1	0	0	0	0

Pt nr	Lever1	Lever2	Lever3	Lever4	Lever5	Lever6	FE1	FE2	FE3	FE4	FE5	FE6	FE7	FE8
1	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	4	2	0	5	2	1	0	3	3	1	0	0
3	3	1	1	3	0	3	0	0	0	0	3	0	0	0
4	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	0	0	1	2	1	0	3	1	2	1	1	3	2	2
8	3	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1

Pt nr	Til1	Til2	Til3	Til4	Til5	Til6	Til7	Til8	Dakt1	Dakt2	Dakt3	Dakt4
1	6	5	5	5	5	5	4	6	2	0	2	2
2							2,5	2,5	3	0	4	3
3	1	1	7	1	1	1	4	5	3	2	3	2
4	8				8,5	8,5	9	9	1	3	2	1
5					10	10	10	10	0	0	0	0
6	10	10	10	10	10	10	10	10	0	0	3	0
7	9	9	9	9	9	9	9	8	0	0	0	4
8							2	2	4	3	4	3

Pt nr	Kon1a	Kon1b	Kon1c	Kon2	Kon3	Kon4	Kon4a	Kon5
1	0	1	2	1	0	0	0	0
2	2	5	2	6	0	ca. 10	>30	1
3	0	5	5	7	0	3	26	0
4	3	4	4	5	0	0	0	0
5	0	4	2	2	0	0	0	0
6	0	2	0	ca. 40	1	5-6	20	0
7	1	5	2	3	0	0	0	0
8	0	5	5	5	0	0	0	0

4.5 Forslag til ændringer i spørgeskemaet

Generelt fungerede spørgeskemaet meget godt. Patienterne syntes, at spørgsmålene var relevante, og at de fleste var forståelige og nemme at svare på.

Flere steder var der dog problemer:

- 'Hvordan lever du med dine symptomer?': Tre patienter svarede 1 til 'Tænker på det ikke som ubehag, men som en anden følelse fx en fornemmelse af varme eller følelseløshed', men sagde samtidig, at de fandt udsagnet svært at forstå. De andre tre patienter sagde, at de kunne forstå spørgsmålet og kunne forestille sig, at sådan en strategi kunne bruges. Da det er en strategi, som man har erfaringer med, at patienter anvender, kan den godt blive i spørgeskemaet.
- 'Hvordan lever du med dine symptomer?': To patienter sagde, at de ikke 'talte til sig selv på en positiv måde', men nærmere tænkte positivt (især med hensyn til andre). Derfor foreslås en ændring til: **Tænker positive tanker**. Dette forslag blev godt accepteret af patient nr. 8.
- 'Hvordan lever du med dine symptomer?': Patienter anvendte yderligere to strategier, som ikke er på listen: Slapper af eller holder mig i ro og 'Gør noget' fx gå en tur, være sammen med andre. Disse strategier kunne i princippet tilføjes, men så ændrer man den originale skala og scoringssystem. Derfor ingen ændringer.
- 'Tiltro til selv at kunne gøre noget': Samtlige patienter syntes, at disse spørgsmål var meget svære at forstå, og de fleste kunne ikke give et svar. De to tilføjede spørgsmål var nemmere at forstå og svare på. Efter konsultation med Komiteen for Sundhedsoplysning er de originale spørgsmål dog beholdt, men med enklere spørgsmålskonstruktion der ligner de spørgsmål, testpersonerne responderede positivt på.
- 'Kontakt med sundhedsvæsenet': De fleste patienter svarede forkert til spørgsmålet: 'Indenfor de seneste 6 måneder, hvor ofte har du besøgt din praktiserende læge eller anden læge?', da de overså, at de skulle inkludere besøg på ambulatoriet eller til fx øjenlæge. Derfor afprøvedes der med en ekstra forklaring til den sidste patient. Denne førte til en korrekt svar, og patienten syntes, at forklaringen hjalp. Derfor foreslås tilføjelse af: ***Du skal tælle den kontakt til læger med, som er foregået i forbindelse med kontrolbesøg på ambulatoriet eller hos private praktiserende speciallæger.***
- Kodningsinstruktionerne: da en studentermedarbejder, som er vant til at indtaste spørgeskemaer, havde besvær med at forstå meningen af 'ikke-fortløbende tal', skal dette ændres til **tal, som ikke ligger ved siden af hinanden.**

Der var andre steder i spørgeskemaet, der gav anledning til bemærkninger, men der foreslås ingen ændringer:

- Symptomer: nogle af patienter syntes, at spørgsmål 2 og 3 lignede hinanden lidt, men de fleste kunne se forskellene.
- En patient syntes, at 'stakåndethed' var et mærkeligt ord (han fortrak 'forpustet'), men de andre patienter kunne godt forstå det.
- 'Daglige aktiviteter': En patient syntes, at 'evne' var det forkerte ord at anvende i 'Har dit helbred påvirket din evne til at udføre ærinder og indkøb?' og foreslog 'dine muligheder' i stedet for. De andre patienter havde dog ingen problemer med spørgsmålet.